

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-03-259/2024-106
Датум: 28. фебруар 2024. године

Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX.

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. и члана 66. став 3. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), одлучујући у поступку по пријави концентрације привредног друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Сурчинска бр. 6а, Београд, Република Србија, преко пуномоћника адвоката Милице М. Суботић, из адвокатске канцеларије Subotić & Jevtić, Теразије бр. 31, II/8, Београд, Република Србија, који је настављен као поступак испитивања концентрације по службеној дужности, на 150. седници одржаној 28. фебруара 2024. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ УСЛОВНО концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Сурчинска бр. 6а, Београд, Република Србија, матични број 17173006, над привредним друштвом Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, са седиштем на адреси Милоша Обилића бр. 41, Шимановци, Република Србија, матични број 06299997, куповином 100% удела.

II ОДРЕЂУЈУ СЕ ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОДОБРЕЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ И РОКОВИ ЗА ЊИХОВО ИЗВРШАВАЊЕ:

I

1. Привредно друштво Atlantic Grand d.o.o. Beograd (даље: Atlantic Grand) обавезује се да дезинвестира пословање („дезинвестирање“) које се односи на прераду кафе и производњу производа од кафе у производном погону овог друштва који се налази на адреси Сурчинска б, Београд (даље у тексту: предмет дезинвестирања), под условима предвиђеним овим ставом диспозитива, тако што ће учинити све разумне напоре како би применио следећу меру дезинвестирања:
 - 1) отуђење предмета дезинвестирања, који обухвата фабрику у којој се обавља прерада кафе и производња производа од кафе, непокретност на којој се налази ова фабрика, опрему и машине који су неопходни за наведену делатност,
 - 2) привредно друштво Atlantic Grand ће спровести, или обезбедити спровођење, свих неопходних мера како би се обезбедило да после достављања решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава концентрација, не дође до размене поверљивих података и/или пословно осетљивих информација

у вези са предметом дезинвестирања, између друштва Atlantic Grand и његових повезаних друштвава, с једне стране, и предмета дезинвестирања, с друге стране. Привредно друштво Atlantic Grand и/или његово повезано друштво може да добије или задржи само оне информације које су у вези са предметом дезинвестирања које су оправдано потребне за отуђење предметног пословања или чије се откривање захтева по закону или које друштво Atlantic Grand и/или његово повезано друштво разумно захтева како би се усагласило са својим финансијским извештавањем или другим правним обавезама.

2. Привредно друштво Atlantic Grand ће активно поступати у циљу дезинвестирања пословања, што укључује активно учешће у проналажењу потенцијалног купца („предузимање разумних напора“).
3. Привредно друштво Atlantic Grand се обавезује да од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава концентрација, предузме све мере које му стоје на располагању, у циљу одржавања функционалности предмета дезинвестирања, односно да се уздржава од радњи које могу у битној мери неповољно утицати на рад предмета дезинвестирања, у складу са добром пословном праксом и минимизовати ризик од губљења потенцијала конкурентности предмета дезинвестирања, до његовог дезинвестирања.
4. Друштво Atlantic Grand је дужно да обезбеди да предмет дезинвестирања и преостало пословање друштва Atlantic Grand и Strauss Adriatic doo Šimanovci, остану међусобно раздвојени.
5. Друштво Atlantic Grand ће предмет дезинвестирања отуђити купцу који кумулативно испуњава следеће услове:
 - 1) није повезано лице, у смислу Закона о заштити конкуренције, са друштвом Atlantic Grand,
 - 2) стварни је или потенцијални конкурент друштва Atlantic Grand,
 - 3) располаже финансијским средствима на основу којих ће моћи да послује на тржишту, и
 - 4) добио је одобрење за спровођење концентрације од Комисије за заштиту конкуренције, уколико је такво одобрење потребно.

II

6. Привредно друштво Atlantic Grand се обавезује да Комисији за заштиту конкуренције у року од једног месеца од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава концентрација, достави писано обавештење чији ће обавезни елементи бити:
 - 1) мере/активности које друштво Atlantic Grand намерава да предузме у вези са дезинвестирањем пословања,
 - 2) подаци о поверенику за продају, који ће бити задужен за спровођење дезинвестирања пословања,
 - 3) подаци о поверенику за надзор, који ће бити задужен за надзор над управљањем пословањем и очувањем одрживости предмета дезинвестирања до тренутка дезинвестирања, уз достављање одговарајућих извештаја Комисији за заштиту конкуренције.
7. Повереник за продају и повереник за надзор не може бити исто лице.

8. Повереник мора бити правно лице које није повезано лице са привредним друштвом Atlantic Grand, односно физичко лице које није запослени, директор, члан одбора директора, управе, управног или надзорног одбора било ког друштва у саставу групе друштава којој припада привредно друштво Atlantic Grand (подразумевајући под овим и сва друштва у сличној вези са друштвом над којим се стиче контрола спровођењем концентрације). Овај услов мора бити испуњен у периоду од три године пре доношења решења Комисије за заштиту конкуренције и три године након правноснажности истог решења.
9. Повереници, односно њихова повезана лица у смислу Закона о заштити конкуренције, као ни супружници, усвојоци или усвојеници, крвни сродници у правој линији без обзира на степен сродства и у побочној линији до другог степена сродства, нити тазбински сродници до другог степена сродства не смеју бити лица која имају приватни интерес који утиче или би могао да утиче на поступање при вршењу њихових обавеза током трајања мандата и у року од три године од дана престанка мандата повереника.
10. Повереници морају поседовати неопходне квалификације за обављање функције повереника за надзор и повереника за продају (нпр. довољно релевантног искуства у области инвестиционог банкарства, пословног саветовања или ревизије).
11. Комисија за заштиту конкуренције ће посебном одлуком одлучити о давању сагласности за именовање предложених лица за поверенике. Након достављања ове одлуке, друштво Atlantic Grand ће именовати наведене поверенике.
12. Привредно друштво Atlantic Grand ће сносити трошкове постављања и рада повереника за продају и повереника за надзор.
13. Повереници ће поступати као контакт особе за друштво Atlantic Grand према Комисији за заштиту конкуренције у вези са испуњавањем посебних услова за одобрење концентрације и у вези са повереним функцијама, уз достављање одговарајућих извештаја. У ту сврху, повереници ће међусобно сарађивати за време релевантног периода на који се постављају.
14. Привредно друштво Atlantic Grand се обавезује да на повереника за надзор пренесе управљање над предметом дезинвестирања, у року од месец дана од дана када му се достави одлука Комисије за заштиту конкуренције којом се даје сагласност за именовање повереника.
15. Привредно друштво Atlantic Grand ће овластити повереника за продају у року од месец дана од дана када му се достави одлука Комисије за заштиту конкуренције којом се даје сагласност на именовање повереника, за продају предмета дезинвестирања. Уколико је повереник за продају правно лице, друштво Atlantic Grand ће одмах по именовању, од тог правног лица захтевати да одреди физичко лице, односно физичка лица која ће испред повереника за продају бити задужена за продају предмета дезинвестирања. То физичко лице мора испуњавати све услове прописане тачкама 8. и 9.
16. Повереник за надзор ће:
 - 1) у свом првом извешају Комисији за заштиту конкуренције предложити детаљан план рада у коме ће навести како намерава да врши надзор у погледу тога да ли се испуњавању обавезе и услови предвиђени овим решењем,
 - 2) поступати као контакт за било које захтеве трећих лица, нарочито

потенцијалних купаца, у вези са предметом дезинвестирања,

- 3) доставити Комисији за заштиту конкуренције, уз истовремено слање друштву Atlantic Grand копије (са изостављеним поверљивим подацима), писани извештај у року од 15 дана по завршетку сваког месеца, који ће обухватити извештај о пословању и управљању предметом дезинвестирања, како би Комисија за заштиту конкуренције проценила да ли се предметним пословањем управља на начин који је у складу са условима и обавезама из овог решења.
17. Повереник за продају достављаће Комисији за заштиту конкуренције тромесечне извештаје о напретку поступка отуђења, уз истовремену доставу једне копије Поверенику за надзор и једне копије са изостављеним поверљивим подацима друштву Atlantic Grand, у року од 30 дана од истека извештајног периода, с тим да први извештајни период од три месеца почиње да тече даном правноснажности овог решења. Ови извештаји ће укључивати и информације о потенцијалним купцима и о статусу отуђења које је друштво Atlantic Grand дужно да доставља поверенику за продају.

III

18. Привредно друштво Atlantic Grand ће у року од 18 месеци од дана када му се достави одлука Комисије за заштиту конкуренције којом се даје сагласност на именовање повереника („рок за дезинвестирање“), продати, односно учинити све разумне напоре у циљу продаје предмета дезинвестирања одговарајућем купцу под претходно наведеним условима, по цени која није минимална и коју друштво Atlantic Grand сматра одговарајућом.
19. Уколико у року за дезинвестирање, друштво Atlantic Grand не осигура дезинвестирање пословања, повереник за продају ће у року од 15 дана након истека рока, Комисији за заштиту конкуренције доставити образложено обавештење о неуспешном дезинвестирању и о свим мерама које су предузете у циљу дезинвестирања.
20. Уколико Комисија за заштиту конкуренције утврди да су предузете све разумне мере за дезинвестирање, може дозволити продужење рока за додатних шест месеци („додатни рок за дезинвестирање“), рачунајући од дана када се друштву Atlantic Grand достави одлука Комисије за заштиту конкуренције о додатном року, тада друштво Atlantic Grand неће имати право да определи минималну цену предмета дезинвестирања, већ ће пословање дезинвестирати по цени коју понуди одговарајући купац. Повереник за продају је дужан да води рачуна о легитимним финансијским интересима друштва Atlantic Grand.
21. О успешно реализованој трансакцији дезинвестирања, повереник за надзор ће доставити извештај Комисији за заштиту конкуренције, у року од 15 календарских дана од дезинвестирања.

IV

22. Привредно друштво Atlantic Grand неће, у року од пет година од успешно спроведеног дезинвестирања, стећи дезинвестирано пословање (нпр. поново откупити или узети у закуп) нити ће, у случају успешно спроведеног дезинвестирања предузимати радње које друштву Atlantic Grand омогућавају директан или индиректан утицај на дезинвестирано пословање.

V

23. Привредно друштво Atlantic Grand (и/или његово повезано друштво) обавезује се да у року од пет година од дана достављања овог решења, доставља Комисији за заштиту конкуренције опште услове продаје (политика продаје), који укључују податке о каналима продаје, категоризацију купаца, рабатну политику и друге опште услове продаје, укључујући разлоге за измену општих услова продаје.
24. Општи услови продаје ће се достављати једном годишње, или чешће ако се ови услови измене, до 1. јула сваке године за претходну годину, с тим да се први извештајни период односи на 2023. годину.

VI

25. Привредно друштво Atlantic Grand (и/или његово повезано друштво) обавезује се да у року од пет година од дана достављања овог решења, подноси писане извештаје Комисији за заштиту конкуренције који садрже податке о:
- 1) укупној количини и цени увезене сирове кафе,
 - 2) производним капацитетима и степеном искоришћености производних капацитета друштва Atlantic Grand и преузетог друштва Strauss Adriatic doo Šimanovci у Србији,
 - 3) годишњој количини производње традиционалне (домаће) пржене кафе у производним капацитетима друштва Atlantic Grand и преузетог друштва Strauss Adriatic у Србији,
 - 4) укупној количини и veleprodajној цени (без ПДВ-а) продате традиционалне пржене кафе у Србији, и то по каналима продаје и по брендovima, као и податке о извозу (количини, цени, земљама у које се извози кафа).
26. Друштво Atlantic Grand је дужно да доставља Комисији за заштиту конкуренције извештај два пута годишње – за шестомесечни период, у року од 30 дана од истека извештајног периода, с тим да први извештајни период од 6 месеци, почиње да тече даном достављања овог решења.

VII

27. Привредно друштво Atlantic Grand се обавезује да након престанка уговора о производњи кафе за друге учеснике на тржишту са којим ово друштво и друштво Strauss Adriatic имају закључене уговоре о производњи кафе под приватним робним маркама, не обнавља постојеће уговоре, и да у року од пет година од дана достављања овог решења не закључује нове уговоре о производњи кафе за друге учеснике на тржишту.

VIII

28. Комисија за заштиту конкуренције у оправданим случајевима може продужити рокове предвиђене за испуњавање посебних услова за одобрење концентрације на захтев друштва Atlantic Grand и/или његовог повезаног друштва, уз образложен захтев и извештај Повереника за надзор и/или Повереника за продају. Терет доказа о постојању оправдавајућих разлога је на подносиоцу захтева, а захтев се подноси најкасније један месец пре истека тог рока.
29. Комисија за заштиту конкуренције може, у изузетним ситуацијама, укључујући ситуацију када ни у додатном року за дезинвестирање друштво Atlantic Grand не дезинвестира пословање, укинути, изменити или заменити једну или више обавеза обухваћених овим посебним условима за одобрење концентрације, као одговор на

образложени захтев друштва Atlantic Grand и/или његовог повезаног друштва, уз навођење одговарајућих разлога. Уз овакав захтев се доставља и извештај Повереника за надзор и/или Повереника за продају. Терет доказа о постојању оправдавајућих разлога је на подносиоцу захтева, а Комисија за заштиту конкуренције ће утврдити да ли су такви захтеви оправдани и да ли су предузете све разумне мере у циљу дезинвестирања.

III Поступак испитивања концентрације по службеној дужности се може поновити због повреде условног одобрења концентрације.

IV УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, друштво Atlantic Grand d.o.o. Beograd, дана 7. јуна 2023. године уплатио XXX динара, и дана 14. новембра 2023. године XXX динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што укупно одговара прописаном износу за издавање решења о условном одобрењу концентрације.

Образложење

Ток поступка и предузете радње

Привредно друштво Atlantic Grand d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Сурчинска бр. ба, Београд, Република Србија, матични број 17173006 (у даљем тексту: Atlantic Grand или подносилац пријаве), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), 6. јуна 2023. године, преко пуномоћника адвоката Милице М. Суботић из адвокатске канцеларије Суботић Јевтић, Теразије 31, II/8, Београд, пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-519/2023-1 (у даљем тексту: пријава), ради стицања појединачне контроле над привредним друштвом Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, са седиштем на адреси Милоша Обилића бр. 41, Шимановци, Република Србија, матични број 06299997 (у даљем тексту: Strauss Adriatic или циљно друштво), куповином 100% удела. Комисији су достављене и допуне пријаве дана 30. јуна, 11. августа, 25. септембра и 31. октобра 2023. године.

Увидом у поднету пријаву и достављену документацију, Комисија је утврдила да је пријава поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013, даље у тексту: Закон) и да је потпуна у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, даље у тексту: Уредба).

Све достављене податке, исправе, изнете процене и наводе подносиоца пријаве и других учесника на тржишту, Комисија је ценила како код доношења закључка да се поступак по пријави концентрације настави по службеној дужности, тако и код утврђивања битних чињеница, доказа и осталих елемената на којима заснива своје решење.

Подносилац пријаве је предложио да Комисија условно одобри концентрацију у скраћеном поступку, у складу са чланом 37. и чланом 65. Закона, с обзиром на то да учесници у концентрацији немају супротан интерес и да су поднели све неопходне доказе и навели чињенице на основу којих Комисија може утврдити чињенично стање.

Испитујући предметну пријаву концентрације, Комисија је размотрила поднету пријаву и наведене допуне пријаве, са свим прилозима и поднетом документацијом, те

је оценом свих изнетих навода странке и из списка предмета ове управне ствари, утврдила одлучне чињенице и околности, из којих је произлазило да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности из члана 62. став 1. Закона. Стога је донет закључак број 6/0-03-769/2023-1 веза 6/0-02-519/2023, дана 10. новембра 2023. године, којим је одлучено да се поступак покренут по пријави концентрације привредног друштва Atlantic Grand d.o.o. Београд настави као поступак испитивања концентрације по службеној дужности, ради испитивања да ли пријављена концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона, односно да ли би се спровођењем концентрације значајно ограничила, нарушила или спречила конкуренција на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја.

У закључку од 10. новембра 2023. године је оцењено да, према достављеним подацима који се односе на 2022. годину, спровођење предметне концентрације неће довести до значајних хоризонталних преклапања учесника у концентрацији на тржиштима производње и велепродаје еспресо кафе, производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, производње и велепродаје филтер кафе и на тржишту производње и велепродаје кафе у капсулама.

Према достављеним проценама у пријави, који се односе на тржиште производње и велепродаје домаће млевене кафе у Републици Србији, тржишни удео подносиоца пријаве на овом тржишту износио је /40-50/%, а тржишни удео циљног друштва био је /20-30/%. Заједнички тржишни удео учесника у концентрацији на овом тржишту износио је /60-70/%. Сходно наведеним подацима, произилази да би спровођењем концентрације дошло до значајног степена хоризонталног преклапања активности учесника у концентрацији на овом тржишту, са значајним тржишним уделима. Комисија је у закључку од 10. новембра 2023. године констатовала да је ово тржиште високо концентрисано, имајући у виду да је Herfindahl-Hirschman Index (у даљем тексту: НН индекс или ННН), пре спровођења концентрације, свакако већи од 2.449 али не већи од 3.562. Комисија је на основу достављених података закључила да ће спровођење предметне концентрације резултирати променом НН индекса која износи 1.992,32. Такође, може се констатовати да ће НН индекс, након спровођења предметне концентрације, свакако бити већи од 4.441 али не већи од 5.554, тако да се може закључити да ће концентрација довести до значајне додатне концентрисаности овог тржишта.

Комисија је оценила да ће се након спровођења концентрације променити тржишна структура, овако високо концентрисаног тржишта производње и велепродаје (традиционалне) домаће пржене кафе у Србији, као и да би концентрација могла значајно увећати степен концентрисаности на овом тржишту, односно да не представља случај када се сматра да не постоји опасност у погледу конкуренције, када није потребна детаљнија анализа ефеката концентрације.

Овим закључком су позвана сва лица која располажу подацима, исправама или другим информацијама које могу допринети правилном утврђивању чињеничног стања у овом поступку да их неодложно доставе Комисији.

У поступку који је настављен по службеној дужности, предузете су одређене доказне радње у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Комисија се обратила Пореској управи – Министарству финансија, од које је захтевано да достави податке о произвођачима кафе који су као лица која врше прераду, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе, уписани у Регистар произвођача алкохолних пића и кафе, а у складу са Правилником о садржини, врсти података и начину вођења регистра произвођача алкохолних пића и кафе („Службени гласник РС“, бр. 3/05, 86/17). Комисија је тражила списак свих лица (правна лица и предузетници) који су као произвођачи кафе били уписани у Регистар произвођача алкохолних пића и кафе, на дан 31.12.2022. године.

Комисија се обратила Министарству финансија и захтевала и податке о правним лицима, односно привредним друштвима и предузетницима који су 2020, 2021. и 2022. године били активни у продаји робе акцизних ознака ПБ, ПУБ, РБ и РУБ, а у складу са Законом о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 - др. закон, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 6/2012 - усклађени дин. изн., 43/2012 - одлука, 76/2012 - одлука, 93/2012, 119/2012, 8/2013 - усклађени дин. изн., 47/2013, 4/2014 - усклађени дин. изн., 68/2014 - др. закон, 142/2014, 4/2015 - усклађени дин. изн., 5/2015 - усклађени дин. изн., 55/2015, 103/2015, 5/2016 - усклађени дин. изн., 108/2016, 7/2017 - усклађени дин. изн., 18/2018 - усклађени дин. изн., 30/2018, 4/2019 - усклађени дин. изн., 5/2020 - усклађени дин. изн., 7/2020 - изм. усклађених дин. изн., 78/2020 - изм. усклађених дин. изн., 153/2020, 11/2021 - усклађени дин. изн., 53/2021, 32/2022 - одлука, 46/2022 - одлука, 50/2022 - одлука, 62/2022 - одлука, 73/2022 - одлука, 84/2022 - одлука, 89/2022 - одлука, 97/2022 - одлука, 110/2022 - одлука, 121/2022 - одлука, 130/2022 - одлука, 144/2022 - одлука, 6/2023 - одлука, 15/2023 - одлука, 25/2023- одлука и 75/2023), као и Уредбом о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета, алкохолних пића и кафе („Службени гласник РС“, бр. 137/04, 11/05, 29/05, 56/05, 75/05, 88/05, 108/06, 83/11, 113/15, 9/17 и 108/17, даље у тексту: Уредба о изгледу акцизне маркице).

Имајући у виду податке, информације и наводе странке у дотадашњем току поступка, привредном друштву Atlantic Grand d.o.o. Beograd, наложено је да, ради сагледавања комплетне слике и стања у овој ствари, достави своја мишљења и оцене, податке и информације, и то следеће:

1. податке о произведеним количинама производа од кафе у фабрици за прераду кафе која се налази на адреси Сурчинска бр. 6, Београд, посебно за традиционалну (домаћу) пржену кафу, еспресо кафу, инстант кафу укључујући миксеве, филтер кафу и капсуле за кафу за 2020, 2021. и 2022. годину, и посебно за потребе тржишта Републике Србије и за извоз;
2. податке о максималним капацитетима фабрике за прераду кафе на адреси Сурчинска бр. 6, посебно за традиционалну (домаћу) пржену кафу, еспресо кафу, инстант кафу укључујући миксеве и капсуле за кафу;
3. податке о количинама увезене традиционалне (домаће) пржене кафе друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd намењене продаји на тржишту Републике Србије;
4. податке о количинама увезене традиционалне (домаће) пржене кафе друштва Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci намењене продаји на тржишту Републике Србије;
5. податке о највећим купцима традиционалне (домаће) пржене кафе у Републици Србији у 2020, 2021. и 2022. години друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci који не припадају Atlantic и Strauss групама;
6. податке о структурама продаје друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci према брендovima, укључујући приватне робне марке

произведене за друге учеснике на тржишту, према количини продаје изражено у процентима за 2020, 2021. и 2022. годину;

7. актуелне уговоре о услужној производњи кафе под приватним робним маркама, које су друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci појединачно закључили са друштвима Delhaize Serbia d.o.o. Beograd и Univerexport d.o.o., у вези са производњом традиционалне (домаће) пржене кафе приватних робних марки Perla, PREMIA и ВаšВаš;
8. изјашњење у вези са подацима достављеним поднеском број 6/0-02-519/2023-15 од 31. октобра 2023. године који се односе на тржиште производње и велепродаје еспресо кафе, тржиште производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, тржиште производње и велепродаје филтер кафе и на тржиште производње и велепродаје кафе у капсулама, у смислу да ли друштво Atlantic Grand d.o.o. Beograd остаје при достављеним подацима; и да уколико је било промена података, достави измењене податке.

У циљу утврђивања потпуног и правилног чињеничног стања у конкретној управној ствари, Комисија се обратила и другим учесницима на тржишту Републике Србије и закључцима им наложила достављање одређених података и информација. Сви учесници на тржишту су поступили у складу са закључком Комисије и доставили потребне податке и/или изјашњења.

Првом групом закључака, Комисија се обратила привредним друштвима и предузетницима које је сматрала конкурентима учесника у концентрацији, и то на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе: MORAVKA PRO DOO LESKOVAC, Лесковац; DEJAN KRUPNIKOVIC PR SAMOSTALNA ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA ALLCAFE ČAČAK, Чачак; DRAGICA ĆIRIĆ PREDUZETNIK AROMA-ĆIRIĆ, Лазаревац; KAFA DOBRO JUTRO DOO, Нови Сад; AMIGOS-KAFA, Крушевац; DOO SAMBA - KAFA, VRBAS, Врбас; UNO TRADE DOO ČAČAK, Чачак; KOLUMBO-PRODUKT DOO VRANJE, Врање; AWT International d.o.o., Београд; ČARLI DOO UŽICE, Ужице; GRANOLIA doo Novi Sad, Нови Сад; MILEKS DOO BEOGRAD, Београд; БЕОКАФА ДОО БЕОГРАД, Београд; Vangua d.o.o. Novi Sad; ESENTICO BOKI DOO, Чајетина; KAFIKA RK DOO LACARAK, Лаћарак; MLIN PRODUKT, Београд; DIMBO COMPANY DOO NIŠ, Ниш; ARABIKA DOO KRUŠEVAC, Крушевац; SLAVIŠA VESIĆ PR ND SALE, Лешница; BUENOS COFFEE DOO, Гроцка; NELT CO. DOO BEOGRAD, Београд; TIM 99 DOO BEOGRAD, Београд; TRI AMIGOS COMPANY DOO NIŠ, Ниш; Coffee sense d.o.o., Београд; MIHAILO RISOJEVIĆ PR SAMOSTALNA ZANATSKA RADNJA-PRŽIONICA KAFE BRAZIL LEŠNICA, Лешница; ATOM CAY DOO, Нови Пазар; COMP-COMERC DOO BEOGRAD, Београд; SWEET COFFEE & CAKES DOO Beograd-Voždovac; SERVIS BAR DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA TRGOVINU I USLUGE DOO BEOGRAD (ZVEZDARA), Београд; ROASTERY 1886 DOO, Београд; ЕУРОБЕНД 018 ДОО, Ниш; Kilo Coffee Roasters DOO Beograd; UP&GO DOO, Београд; KimCo doo Beograd-Novii Beograd; DOO AUTOMATIC SERVIS ZEMUN, Земун; ŽELJKO ANDRIĆ PREDUZETNIK TRGOVINSKA RADNJA ĐURA AUTOMATI VALJEVO, Ваљево; KUTIJA KAFE DOO VELIKA PLANA, Велика Плана; SILBO DOO BEOGRAD, Београд; DELTA TRANSPORTNI SISTEM - D.T.S. DOO, Београд; DECO-CAKE DOO KRUŠEVAC, Крушевац; TRGO AGENT DOO UŽICE, Ужице; SAMOSTALNA ZANATSKA RADNJA ZRNO M MARIČIĆ SNEŽANA PR, POŽEGA, Пожега; ZANATSKO-TRGOVINSKA RADNJA KAMELA MILOVAN GOGIĆ PREDUZETNIK SOMBOR, Сомбор, и NEBOJŠA MARKOVIĆ PR RADNJA ZA PRERADU KAFE MN POŽEGA, Пожега.

Од ових друштава и предузетника је захтевано да Комисији доставе своја изјашњења, податке, информације, мишљења и оцене, посебно за 2020, 2021. и 2022. годину, и то следеће:

1. да ли се баве велепродајом домаће (традиционалне) пржене кафе;
2. да ли се баве производњом домаће (традиционалне) пржене кафе,
 - уколико се баве, да доставе податке о сопственим производним капацитетима за производњу домаће (традиционалне) пржене кафе, у килограмима на годишњем нивоу, укључујући проценат њихове искоришћености за сваку наведену годину, као и
 - податке о укупним произведеним количинама домаће (традиционалне) пржене кафе, у килограмима;
3. да ли увозе сирову кафу, и уколико увозе, да доставе податке о количинама увезене сирове кафе (у килограмима);
4. да ли увозе пржену (домаћу, традиционалну) кафу, и уколико увозе, да доставе податке о количинама увезене пржене кафе (у килограмима), као и називе (брендове) кафе коју увозе;
5. податке о 5 (пет) највећих добављача кафе, посебно за сирову кафу и посебно за пржену кафу, укључујући вредности и количине набавки од њих;
6. податке о укупним продатим количинама домаће (традиционалне) пржене кафе, укључујући структуру продаје за сваку наведену годину по каналима продаје (велепродаја/малопродаја);
7. да ли се баве услужном производњом домаће (традиционалне) пржене кафе за друге учеснике на тржишту (нпр. за малопродајне ланце), и у случају да се баве, да наведу за које учеснике производе кафу и удео (изражен у %) услужне производње у укупној производњи,
8. да ли се баве производњом и продајом домаће (традиционалне) пржене кафе под приватном робном марком („private label“) за друге учеснике на тржишту, и у случају да се баве, да наведу који су то учесници на тржишту и удео (изражен у %) овакве производње и продаје у укупној производњи и продаји;
9. да ли продају кафе врше непосредно или посредством дистрибутера (уз навођење којих);
10. да ли се њихови производи могу наћи у понуди у малопродајним објектима на територији целе Републике Србије, на регионалном тржишту или само на локалном тржишту, уз навођење која су то регионална/локална тржишта и објашњење наведеног стања;
11. податке о 5 највећих купаца домаће пржене кафе на тржишту Републике Србије, као и количину (у килограмима) и вредност (EUR) продаје сваком;
12. да ли извозе домаћу (традиционалну) пржену кафу, и уколико извозе, да доставе податке о извезеним количинама, у килограмима;
13. податке о највећим конкурентима у производњи и/или велепродаји домаће (традиционалне) пржене кафе у Републици Србији;
14. оцене о постојању баријера за улазак на тржиште производње и велепродаје домаће пржене кафе у Републици Србији (нпр. у погледу правних и административних баријера приликом регистровања фирми, као и приликом изградње или закупа објеката, у вези са стандардима и сертификатима за производњу и продају наведеног производа, у погледу безбедности и погодности за употребу у складу са прописима, испитивањем у акредитованим лабораторијама, и сл.), пореском политиком, кретањем девизног курса, царинама, продајним квотама и друго; стварних баријера- нпр. недостатак расположивих производних постројења и магацинског простора и др.);

15. расположиве информације о уласку и изласку са тржишта производње и велепродаје домаће пржене кафе у Републици Србији, а посебно:
 - да ли је током наведених година дошло до значајних улазака учесника на тржиште; уколико јесте, да наведу те учеснике;
 - да ли постоје учесници на тржишту који би могли да уђу на тржиште;
 - да ли је током наведених година дошло до излазака учесника са тржишта: и уколико јесте, да наведу те учеснике;
16. оцену претходног тржишног понашања друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, произвођача Grand, Bonito, Don и С кафе;
17. оцену утицаја спровођења предметне концентрације на њихов положај и стање конкуренције на тржишту, уз навођење разлога у случају да је одговор потврдан;
18. оцене о томе да ли спровођење предметне концентрације може имати користи за купце, односно крајње потрошаче, укључујући смањење трошкова, снижавање цена производа, повећање квалитета производа, увођење иновација, односно производних и технолошких стандарда, проширење производних капацитета, повећање и проширивање могућности избора производа (асортиман).

Друга група закључака је упућена учесницима на тржишту – трговинским ланцима, који представљају највеће купце учесника у концентрацији, а који поседују продајну мрежу на националном нивоу: DELHAIZE SERBIA DOO, Београд; PTP DIS DOO KRNJEVO, Крњево; DOO GOMEX ZRENJANIN, Зрењанин; MERCATOR-S DOO, Београд; AMAN DOO, Београд и UNIVEREXPORT DOO, Нови Сад, уз налог да Комисији доставе своја изјашњења, мишљења и оцене, податке и информације, и то следеће:

1. податке о добављачима традиционалне (домаће) пржене кафе у 2020, 2021. и 2022. години, укључујући податке о појединачним количинама набавки, у килограмима,
2. у случају набавке традиционалне (домаће) пржене кафе различитих брендова од истог добављача (као што су Grand, Doncafe, С kafa, Bonito, Dobro jutro, Jacobs traditional, Franck и сл.), појединачне структуре набавки по брендovima по добављачима, изражено у процентима;
3. изјашњење да ли у својим продајним објектима продају традиционалну (домаћу) пржену кафу под сопственом приватном робном марком („private label“); у случају да је одговор потврдан:
 - да ли такву кафу самостално производе или је неко друго друштво производи за њих, уз навођење друштва ангажованог за то, и
 - удео произведене/набављене традиционалне (домаће) пржене кафе сопствене приватне робне марке у укупној количини произведене/набављене традиционалне (домаће) пржене кафе;
4. услове (комерцијалне и/или финансијске) које морају испунити произвођачи традиционалне (домаће) пржене кафе како би имали могућност улиставања својих производа у њихов продајни асортиман, а нарочито мали и/или локални произвођачи традиционалне (домаће) пржене кафе;
5. да ли новим добављачима традиционалне (домаће) пржене кафе обрачунавају накнаду за улиставање производа;
6. податке о заступљености релевантних производа од кафе учесника у концентрацији – друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci произвођача Grand, Bonito, Don и С кафе, на полицама у њиховим малопродајним објектима предвиђеним за ту врсту производа, изражено у процентима, у односу на производе других произвођача исте врсте производа;
7. податке о структури укупне продаје производа од кафе, изражено у процентима, према подкатегијама производа као што су традиционална (домаћа) кафа,

инстант кафа укључујући миксеве, еспресо кафа и филтер кафа за 2020, 2021. и 2022. годину;

8. оцену претходног тржишног понашања друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, произвођача Grand, Bonito, Don и C кафе;
9. оцену утицаја спровођења предметне концентрације на сопствени положај и стање конкуренције на тржишту, уз навођење разлога у случају да је одговор потврдан;
10. оцену о томе да ли спровођење предметне концентрације може имати користи за купце, односно крајње потрошаче, укључујући смањење трошкова, снижавање цена производа, повећање квалитета производа, увођење иновација, односно производних и технолошких стандарда, проширење производних капацитета, повећање и проширивање могућности избора производа (асортиман).

Посебан закључак упућен је друштву LIDL SRBIJA KD, Нова Пазова, с обзиром на то да га је подносилац у пријави пријаве навео као конкурента, уз налог да Комисији достави своја изјашњења, мишљења и оцене, податке и информације, и то следеће:

1. да ли увози производе од кафе (и то, сирову кафу, традиционалну (домаћу) кафу, инстант кафу укључујући миксеве, еспресо кафу и филтер кафу), према подацима за 2020, 2021. и 2022. годину; и уколико увози, да достави и структуру увоза наведених производа, према врсти производа, према брэнду, према количини увоза и процентуално изражено;

2. уколико увози сирову кафу, изјашњење у вези са наменом увезене сирове кафе и прецизирајте да ли је користе за потребе сопствене производње и за производњу којих производа, за потребе даље продаје или за неку другу намену;

3. у случају да је друштво LIDL SRBIJA KD активно у продаји сирове кафе, податке о највећим купцима сирове кафе у Републици Србији у 2020, 2021. и 2022. години (у килограмима);

4. да ли се бави велепродајом домаће (традиционалне) пржене кафе, и уколико се бави, податке о количинама домаће (традиционалне) пржене кафе продатим на велико у Републици Србији у 2020, 2021. и 2022. години (у килограмима), као и називе (брэндове) кафе коју продајете на велико, као и податке о највећим купцима на велико домаће (традиционалне) пржене кафе у Републици Србији у 2020, 2021. и 2022. години, укључујући податке о продатим количинама (у килограмима);

5. да ли извози домаћу (традиционалну) пржену кафу, и уколико извози, податке о извезеним количинама, у килограмима, у 2020, 2021. и 2022. години;

6. да ли се бави производњом домаће (традиционалне) пржене кафе, и уколико се бави, податке о сопственим производним капацитетима за производњу домаће (традиционалне) пржене кафе, у килограмима на годишњем нивоу, за 2020, 2021. и 2022. годину, укључујући проценат њихове искоришћености за сваку наведену годину, као и податке о укупним произведеним количинама домаће (традиционалне) пржене кафе, у килограмима, за 2020, 2021. и 2022. годину; затим објашњење да ли су активни у било којој фази производње домаће (традиционалне) пржене кафе као готовог производа – увоз сирове кафе, пржење и прерада сирове кафе, паковање пржене кафе и др; као и објашњење на који начин „ставља у промет“ домаћу (традиционалну) пржену кафу;

7. да ли се бави услужном производњом домаће (традиционалне) пржене кафе за друге учеснике на тржишту (нпр. за малопродајне ланце), и у случају да се бави, за које учеснике производе кафу и удео (изражен у %) услужне производње у укупној производњи,

8. да ли се бави производњом и продајом домаће (традиционалне) пржене кафе под приватном робном марком („private label“) за друге учеснике на тржишту, и у

случају да се бави, који су то учесници на тржишту и удео (изражен у %) овакве производње и продаје у укупној производњи и продаји;

9. податке о добављачима традиционалне (домаће) пржене кафе у 2020, 2021. и 2022. години, укључујући податке о појединачним количинама набавки, у килограмима,

10. у случају набавке традиционалне (домаће) пржене кафе различитих брендова од истог добављача (као што су Grand, Doncafe, C kafa, Bonito, Dobro jutro, Jacobs traditional, Franck и сл.), појединачне структуре набавки по брендovima по добављачима, изражено у процентима;

11. објашњење пословног односа са друштвом Чарли доо Ужице, посебно на који начин друштво Чарли доо Ужице учествује у производњи кафе коју друштво продаје у сопственим малопродajним објектима;

12. да ли у својим продајним објектима продају традиционалну (домаћу) пржену кафе под сопственом приватном робном марком („private label“); у случају да је одговор потврдан, да се прецизира:

- да ли такву кафе самостално производе или је неко друго друштво производи за њих, уз навођење друштва ангажованог за то, и

- удео произведене/набављене традиционалне (домаће) пржене кафе сопствене приватне робне марке у укупној количини произведене/набављене традиционалне (домаће) пржене кафе;

13. услове (комерцијалне и/или финансијске) које морају испунити произвођачи традиционалне (домаће) пржене кафе како би имали могућност улиставања својих производа у њихов продајни асортиман, а нарочито мали и/или локални произвођачи традиционалне (домаће) пржене кафе;

14. да ли новим добављачима традиционалне (домаће) пржене кафе обрачунава накнаду за улиставање производа;

15. податке о заступљености релевантних производа од кафе учесника у концентрацији – друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci произвођача Grand, Bonito, Don и C кафе, на полицама у њиховим малопродajним објектима предвиђеним за ту врсту производа, изражено у процентима, у односу на њихове производе и производе других произвођача исте врсте производа;

16. податке о структури укупне продаје производа од кафе, изражено у процентима, према подкатегијама производа као што су традиционална (домаћа) кафа, инстант кафа укључујући миксеве, еспресо кафа и филтер кафа за 2020, 2021. и 2022. годину;

17. оцену претходног тржишног понашања друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci, произвођача Grand, Bonito, Don и C кафе;

18. оцену утицаја спровођења предметне концентрације на сопствени положај и стање конкуренције на тржишту, уз навођење разлога у случају да је одговор потврдан;

19. оцену о томе да ли спровођење предметне концентрације може имати користи за купце, односно крајње потрошаче, укључујући смањење трошкова, снижавање цена производа, повећање квалитета производа, увођење иновација, односно производних и технолошких стандарда, проширење производних капацитета, повећање и проширивање могућности избора производа (асортиман).

Након прикупљених доказа и чињеница, у складу са чланом 66. став 1. Закона, Комисија је 12. фебруара 2024. године, доставила подносиоцу пријаве Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације привредног друштва Atlantic Grand d.o.o. Beograd и привредног друштва Strauss Adriatic d.o.o. Šimanovci (даље у тексту: Обавештење), с позивом за изјашњење. Подносилац пријаве је 19. фебруара 2024. године, Комисији доставио поднесак који представља изјашњење на достављено Обавештење, као и

предлог обавеза које је вољан да преузме према Комисији, а како би дошло до одобрења концентрације.

У списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је подносилац пријаве уплатио прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу IV диспозитива.

По свим поднетим захтевима за заштиту података у смислу члана 45. Закона, одлучено је посебним закључцима.

Учесници у концентрацији

Друштво Atlantic Grand припада групи друштава којом као матично друштво управља друштво Atlantic Grupa d.d. Zagreb, са седиштем на адреси Мирамарска цеста 23, Загреб, Република Хрватска, матични број 080245039 (у даљем тексту: Atlantic група). Друштво Atlantic Grupa је листирано на Загребачкој берзи, а већински власник овог акционарског друштва, са 50,2% удела је друштво MYBERG d.o.o. Zagreb, Република Хрватска, чији је власник физичко лице Emil Tedeschi.

Atlantic група је организована у форми концерна чије пословне активности обухватају истраживање, развој, производњу и дистрибуцију робе широке потрошње првенствено на подручју југоисточне Европе, где остварује око 91,5% укупне продаје. Пословање ове групе организовано је у пет стратешких пословних подручја („Пића“, „Кафа“, „Слатко и слано“, „Деликатесни намази“, „Фармацеутско пословање“) и једно пословно подручје („Донат“), а неки од најпознатијих прехранбених брендова под њеном контролом су: Grand, Barcaffè, Cockta, Donat, Cedevita, Kala, Smoki, Najlepše želje, Bananica и Argeta. Осим посредством подносиоца пријаве, ова група друштава је у Републици Србији присутна и посредством зависног друштва Atlantic Stark d.o.o. Beograd, матични број 07026447, чија је претежна регистрована делатност: производња двопека, кекса, трајног пецива и колача.

Подносилац пријаве је у Републици Србији активан у производњи и продаји широког спектра производа од кафе. Његови најпопуларнији брендови су Grand (Grand kafa Gold, Grand Aroma, Grand DeLuxe и Grand Strong) и Bonito из сегмента домаће млевене кафе, InstaGrand из сегмента инстант кафе, као и инстант напитак од кафе под називом Black 'n' Easy. Група друштава којој припада подносилац пријаве у овој области на тржишту Републике Србије присутна је и посредством повезаног друштва Droga Kolinska, које производи домаћу млевену и еспресо кафу, као и кафу у капсулама под брендом Barcaffè. Осим тога, подносилац пријаве, по основу Уговора о пословној сарадњи у услужној производњи приватне робне марке, за потребе друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd производи домаћу млевену кафу коју овај трговински ланац продаје под својим брендом *Perla*.

Уговор о пословној сарадњи за производе приватне робне марке између подносиоца пријаве и друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd закључен је [...].

Подносилац пријаве обавља производњу у сопственом производном погону који се налази на адреси Сурчинска 6, Београд, у оквиру фабрике у којој се обавља прерада кафе и производња производа од кафе. Укупни годишњи капацитети наведене фабрике, према достављеним подацима, износе [...] тона производа од кафе, при чему су укупни капацитети за производњу традиционалне пржене кафе [...] тона. Искоришћеност капацитета ове фабрике на годишњем нивоу је око [...].

Подносилац пријаве целокупну дистрибуцију (трговину на велико) својих производа врши посредством сопственог зависног друштва Atlantic Brands d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Булевар Пека Дапчевића бр. 29, Београд, матични број 20699825, претежна регистрована делатност: неспецијализована трговина на велико.

Поред друштва Atlantic Brands d.o.o. Beograd подносилац пријаве поседује и следећа зависна друштва:

1. Atlantic Grand d.o.o. Bijeljina, са седиштем на адреси Главичице бр. 69, 76318 Главичице, Бијељина, Босна и Херцеговина, регистарски број 59-01-0020-14 (1-568), чије је регистрована основна активност производња и продаја кафе,
2. Atlantic Grand d.o.o.e.l., S. Makedonija, са седиштем на адреси Шар Планина бр. 6, Скопје – Ђорђе Петров, Скопље, Северна Македонија, регистарски број 6003443, регистрована основна активност: трговина кафом, чајем, какаом и зачинама, и
3. UNIKOMERC D.O.O. ZA PROIZVODNJU, PROMET I USLUGE, BEOGRAD (NOVI BEOGRAD), са седиштем на адреси Сурчинска бр. 4, Београд, матични број 07032811, претежна регистрована делатност – поновна употреба разврстаних материјала.

Према наводима у пријави, Atlantic група је у 2022. години на светском нивоу остварила укупно око [...] евра прихода, при чему је на тржишту Републике Србије током исте године остварила укупно око [...] евра прихода.

Циљно друштво је у Републици Србији активно у производњи и продаји широког спектра производа од кафе, при чему су његови најпопуларнији брендови C kafa (C kafa, Zlatna C kafa) и Doncafe (Doncafe Minas, Doncafe Moment и Doncafe Strong). Осим „домаће“ кафе, Strauss Adriatic производи филтер и еспресо кафу, као и напитак „3 sec 2 1 Black“. Поред тога, производи и капсуле за еспресо кафу. Циљно друштво не производи инстант кафу, али је локално пакује и продаје, у малим количинама.

Strauss Adriatic поседује фабрику у Шимановцима, која је изграђена 2007. године, а продају на велико својих производа врши посредством сопствене дистрибуције. Циљно друштво у оквиру фабрике у Шимановцима има два продајна објекта. Максимални годишњи капацитети фабрике циљног друштва износе [...] тона производа од кафе, при чему су укупни капацитети за производњу традиционалне пржене кафе [...] тона. Искоришћеност укупних капацитета фабрике циљног друштва на годишњем нивоу је испод [...].

За потребе друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd, циљно друштво производи домаћу млевену кафу који овај трговински ланац продаје под својом робном марком PREMIA, док за Univerexport d.o.o. производи млевену кафу ВаšВаš.

Уговор о пословној сарадњи за производе приватне робне марке између циљног друштва и друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd закључен је [...]. Поред тога, Уговор о пословној сарадњи закључен између циљног друштва и друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd [...].

Уговор о услужној производњи робе, закључен 2011. године између циљног друштва и друштва Univerexport d.o.o. у вези са производњом кафе под робном марком ВаšВаš, [...].

Циљно друштво припада израелској Strauss групи друштава која је активна у Израелу, Бразилу, Русији, Украјини, Пољској, Румунији и Републици Србији, и налази се у

потпуном власништву и под директном контролом друштва Strauss Coffee B.V., са седиштем у Холандији.

Према подацима достављеним у пријави, циљно друштво је у 2022. години на светском нивоу остварило укупно око [...] евра прихода, при чему је на тржишту Републике Србије током наведене године остварило укупно око [...] евра прихода. Увидом у јавно доступне финансијске извештаје циљног друштва, утврђено је да је ово друштво у 2020. години остварило нето добитак од око 584,1 хиљаде евра, а да је у 2021. и 2022. години остварило нето губитак од око 107,3 хиљаде евра и око 274,4 хиљаде евра, респективно.

Комисији су достављени подаци о произведеним количинама производа од кафе учесника у концентрацији за 2020, 2021. и 2022. годину. У складу са достављеним подацима, структуре производњи учесника у концентрацији према врсти производа од кафе количински изражено представљене су табелама у наставку.

Табела 1 - Структура производње подносиоца пријаве

Врста производа	2020. година		2021. година		2022. година	
	у тонама	удео у укупној производњи	у тонама	удео у укупној производњи	у тонама	удео у укупној производњи
Традиционална пржена кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Еспресо кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Инстант кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Укупно	[...]	100,00%	[...]	[...]	[...]	100,00%

Табела 2 – Структура производње циљног друштва

Врста производа	2020. година		2021. година		2022. година	
	у тонама	удео у укупној производњи	у тонама	удео у укупној производњи	у тонама	удео у укупној производњи
Традиционална пржена кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Еспресо кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Инстант кафа	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Кафа у капсулама	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Укупно	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%

На основу података приказаних у Табелама 1. и 2, може се закључити да је производња традиционалне (домаће) пржене кафе у посматраном периоду чинила преко [...] укупне производње подносиоца пријаве у Републици Србији ([...], [...] и [...]) респективно по годинама посматраног периода), док је у случају циљног друштва производња традиционалне (домаће) пржене кафе у посматраном периоду чинила преко [...] укупне производње ([...], [...] и [...]) респективно по годинама посматраног периода). Производња свих осталих производа од кафе (еспресо кафе, инстант кафе и кафе у капсулама), чинила је у посматраном периоду мање од [...] укупне производње подносиоца пријаве и мање од [...] укупне производње циљног друштва. У погледу филтер кафе, учесници у концентрацији су на тржишту Републике Србије у ограниченом обиму били активни и у велепродаји филтер кафе – подносилац пријаве филтер кафе сопственог робног брэнда произведене од стране повезаног друштва са седиштем у Словенији, а циљно друштво у продаји филтер кафе брэнда Doncafe Filter.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као правни основ предметне концентрације, Комисији је достављен Оквирни уговор закључен 23. маја 2023. године, између подносиоца пријаве, у својству купца, и друштва Strauss Coffee B.V, у својству продавца 100% удела у циљном друштву. У

складу са наведеним уговором, подносилац пријаве ће стећи појединачну контролу над циљним друштвом.

Намера подносиоца пријаве је да, након спровођења предметне трансакције, [...].

Услови за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона. Комисија је на основу достављених података о висини укупних прихода учесника у концентрацији, остварених на светском тржишту и тржишту Републике Србије у 2022. години, утврдила да је подносилац пријаве имао обавезу пријаве концентрације, јер је укупан приход свих учесника у концентрацији у 2022. години већи од износа који је прописан чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Пријава концентрације је поднета у складу са чланом 63. став 2. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште производа одређено је у складу са чланом 6. Закона. Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве је у складу са активностима учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије, предложио да се за потребе овог поступка као релевантно тржиште производа дефинише тржиште производње и велепродаје производа од кафе. Подносилац пријаве је релевантно тржиште производа посматрао као једно тржиште које обухвата све производе од кафе, односно све врсте кафе. У ту сврху, подносилац је доставио студију „Дефинисање релевантног тржишта и тест тржишних ефеката намераване концентрације са привредним друштвом STRAUSS ADRIATIC“, која је урађена за потребе предметне пријаве (даље у тексту: Студија о релевантном тржишту).

Према наводима подносиоца пријаве, тржиште производње и продаје кафе је динамично. У Републици Србији је, према подацима Агенције за привредне регистре Републике Србије, за делатност производње и прераде кафе регистровано више од 400 привредних субјеката, а важећи прописи не предвиђају никакве посебне услове које привредни субјекти морају испунити да би обављали делатност производње и прераде кафе, изузев захтева у погледу квалитета самог производа, како је то предвиђено Правилником о квалитету сирове кафе, производа од кафе, замене за кафу, као и сродних производа („Сл. гласник РС“, бр. 159/2020, у даљем тексту: Правилник). За улазак нових учесника на ово тржиште не постоје правне, административне нити баријере било које друге врсте, а већина постојећих учесника на тржишту активних у области производње и продаје производа од кафе поседује широк портфолио производа у скоро свим категоријама производа од кафе (традиционална кафа, еспресо кафа, инстант кафа, кафа у капсулама). Поред тога, подносилац пријаве је указао и да су навике потрошача у конзумацији производа од кафе такве да се просечан потрошач не одлучује искључиво за једну категорију кафе, већ конзумира у просеку две или више различитих категорија кафе на недељном нивоу.

Комисија није могла да прихвати наводе подносиоца пријаве да се релевантно тржиште производа дефинише као тржиште производње и veleпродаје производа од кафе, и то нарочито из следећих разлога.

У Студији о релевантном тржишту се наводи да у домаћој пракси заштите конкуренције не постоји упоредив пример у дефинисању релевантног тржишта у индустрији кафе, а да постоје примери из других индустрија у којима је дата широка дефиниција релевантног тржишта, односно није вршена дубља сегментација тржишта.

Комисија указује на то да је у предмету 6/0-02-192/2022 веза 6/0-02-842/2021 – STRAUSS ADRIATIC/ JAVA COFFEE, одобрила преузимање контроле од стране циљног друштва (STRAUSS ADRIATIC) над пословањем друштва JAVA COFFEE које се односи на производњу и продају пржене кафе намењене употреби у еспресо апаратима, и да је у овом предмету кафа намењена употреби у еспресо апаратима, посматрана као посебно тржиште. У овом поступку је указано на разлику између традиционалне кафе и еспресо кафе, у смислу да поред тога што се традиционална кафа припрема на посебан начин, постоји разлика и у финоћи млевења код еспресо кафе у односу на крупније млевену „нормалну“ млевену кафу.

У Студији о релевантном тржишту се наводи и да у већини случајева у европској пракси национална тела за заштиту конкуренције су питање релевантног тржишта остављала отвореним, јер није било потребе за даљом и ужом сегментацијом тржишта, већ се тржиште кафе посматрало јединствено у највећој мери. Као пример се наводи и одлука Европске комисије у предмету M.7292 - DEMB/ MONDELEZ/ CHARGER OPCO, и указује се на то да се закључак Европске комисије разликовао од критеријума до критеријума, и код појединих је изведен закључак да се ради о деловима истог тржишта производа, док је код других констатовано засебно тржиште производа.

Комисија констатује да је Европска комисија у наведеној одлуци (M.7292 - DEMB/ MONDELEZ/ CHARGER OPCO од 5. маја 2015. године), узимајући у обзир немогућност заменљивости на страни понуде, ниску заменљивост на страни тражње, специфичности у начину употребе, као и разлике у погледу цене и трошкова производње констатовала да, на пример, филтер кафа представља засебно тржиште у односу на остале производе од кафе. Затим, да инстант кафа представља засебно тржиште у односу на друге производе од кафе. Инстант кафа припада групи производа од кафе под називом екстракти од кафе, а производи се сушењем куване кафе. Назива се још и кафа у праху, а припрема се једноставним преливањем топлом или врућом водом. У зависности од свог састава, кафа у капсулама може припадати различитим категоријама производа од кафе (пржена кафа или екстракти од кафе). Европска комисија је констатовала да услед ограничене заменљивости на страни понуде и тражње, кафа у капсулама за различите апарате (системе) не припада истом релевантном тржишту, и да само капсуле компатибилне са истим апаратом (системом) представљају супституте (међусобно конкуришу). Закључено је и да пржена кафа (млевена или у зрну, укључујући „грчку“ кафу), може да се посматра као посебно тржиште. Осим тога, у наведеном предмету се наводи и одлука грчког тела за заштиту конкуренције које је јасно направило разлику између различитих производа од кафе и закључило је да сваки тип кафе – и то инстант кафа, „грчка“ кафа, филтер кафа и еспресо кафа, чине посебно релевантно тржиште производа.

Европска комисија је у наведеном предмету, ефекте концентрације испитивала на засебним тржиштима према сваком типу кафе, као што су пржена кафа (R&G), инстант кафа, кафа намењена употреби у апаратима за кафу и филтер кафа.

У Студији о релевантном тржишту се изводи закључак да постоји супститубилност и заменљивост појединачних категорија кафе, као и да су производи различитих категорија кафе међусобни супститути и да свака категорија кафе попут домаће млене кафе, инстант, еспресо и филтер кафа представља део јединственог тржишта кафе. У сврху ове анализе је спроведено и анкетање купаца на узорку од 1.000 испитаника, па су разматрана и релевантна истраживања тржишта о навикама и конзумацији кафе од стране финалних потрошача. Такође, прикупљени су и подаци о малопродајним ценама и продатим количинама домаће млене кафе одређених брендова.

Комисија указује на то да из података у Студији о релевантном тржишту се може видети да би, при промени цене производа који је потрошач купио од 10%, чак 60% потрошача остало при куповини истог производа, односно обавили би куповину, а око 17% испитаника би наставило да купује производ у оквиру исте категорије, само у другом ценовном рангу. Може се дакле закључити да би скоро 80% потрошача, у случају промене цене од 10%, наставило да купује исти производ од кафе (истог или другог произвођача) и не би купило други производ од кафе.

Уколико се према овој студији разматрају навике финалних потрошача о куповини категорије домаћа млевена кафа, коју конзумира највећи број испитаника (72,9%), у случају промене цене од 10%, највећи проценат њих би наставио да купује исти производ (53%) и 19% испитаника би купило производ исте категорије у другом ценовном рангу, док би само део испитаника (28%) променио категорију кафе, тј. купио би производ који спада у другу категорију производа од кафе. Дакле, према овој анализи, чак 72% потрошача традиционалне кафе, услучају промене цене од 10%, наставило би да купује традиционалну кафу (истог или другог произвођача) и не би купило други производ од кафе (нпр. еспресо или инстант кафу).

Сходно наведеним резултатима анкете, не може се поуздано говорити о заменљивости појединачних категорија кафе на основу достављених података. Чак и анализа коју је Комисија у поступку извршила показује да структура продаје производа од кафе у малопродајним ланцима остаје непромењена у периоду 2020-2022. година, при чему у просеку око 67% продаје производа од кафе малопродајних ланаца чини традиционална (домаћа) пржена кафа.

Комисија је полазећи од својстава, намене и цене предметног скупа производа, односно од делатности учесника у концентрацији, а нарочито циљног друштва, као и од структуре његове производње и продаје, за потребе предметног поступка дефинисала следећа релевантна тржишта:

1. тржиште производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе,
2. тржиште производње и велепродаје еспресо кафе,
3. тржиште производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве,
4. тржиште производње и велепродаје филтер кафе, и
5. тржиште производње и велепродаје кафе у капсулама.

Комисија је приликом одређивања релевантног тржишта производа у конкретном случају направила разлику између појединих врста производа од кафе и посматрала их као одвојена тржишта, сходно основним карактеристикама ових производа, а полазећи првенствено од Правилника. Оваква сегментација тржишта производа од кафе је у складу са праксом Комисије, као и Европске комисије, као што је наведено.

У складу са Правилником, производе од кафе чине пржена кафа, екстракти од кафе и напитак од хладно екстраховане кафе.

Пржена кафа добија се пржењем сирове кафе до степена пржења који производу обезбеђује карактеристичну боју, мирис и арому, а у даљем технолошком процесу прелази у фазу млевења. Пржена кафа се ставља у промет под следећим називима: пржена кафа у зрну, мешавина пржене кафе у зрну, пржена кафа без кофеина у зрну, мешавина пржене кафе без кофеина у зрну, пржена млевена кафа, мешавина пржене млевене кафе, пржена млевена кафа без кофеина и мешавина пржене млевене кафе без кофеина.

Екстракти од кафе су концентровани производи добијени екстракцијом из пржених зрна кафе, а у промет се стављају под следећим називима: екстракти од кафе, растворљива кафа, растворљиви екстракти од кафе и као инстант кафа. Дакле, у складу са Правилником, инстант кафа се сматра „екстрактом од кафе“, а не (прженом) кафом, тако да се не могу посматрати као исти производи, посебно када јој се додају шећер, млеко у праху и други производи од млека, биљне масти, ароме, адитиви, зачини, екстракти зачина и други додаци и када се онда такви производи посматрају као „миксеви“. Екстракцијом се сматра дифузиона операција у којој се из неке чврсте материје (или течности) врши извлачење неке корисне компоненте помоћу погодног растварача, а мешање је поступак приликом којег се механичким путем врши хомогенизовање две или више компоненти ради добијања уједначене мешавине која у сваком свом делу има исте карактеристике.

Пржена кафа обухвата широк спектар кафе различитих укуса, арома, као и интензитета у зависности од врсте и порекла кафе као и од дужине процеса пржења. Користи се за припрему традиционалне (домаће) кафе и еспресо кафе, при чему се еспресо кафа припрема у апаратима (кафематима) у којима се врела вода под јаким притиском пропушта кроз кафу. Филтер кафа (енг. *filter pads*) представља унапред припремљене порције пржене млевене кафе које се користе у компатибилним апаратима у којима се топла вода под минималним притиском или без притиска пропушта кроз „филтер“. Кафа у капсулама такође захтева коришћење посебних апарата за кафу.

Имајући у виду технолошке поступке који се примењују у производњи и преради производа од кафе, у складу са Правилником, традиционална пржена кафа је једини производ од кафе који се добија само пржењем и млевењем (ако се не продаје у зрну), без екстракције и мешања, и једини је производ од кафе који не захтева коришћење посебних апарата за кафу. Пржење је термичка обрада која узрокује темељне хемијске и физичке промене у структури и саставу сирове кафе, што доводи до промене боје кафе у смеђу и развоја карактеристичне ароме пржене кафе. Млевење је механичка операција са сврхом уситњавања пржене кафе у зрну и добијања пржене млевене кафе. Сходно наведеном, традиционална пржена кафа је посматрана као посебно релевантно тржиште производа.

Имајући у виду да производња инстант кафе и миксева захтева посебне поступке екстракције и мешања, тржиште инстант кафе је такође посматрано као посебно тржиште, а због употребе одговарајућих компатибилних апарата за припрему кафе и посебних поступака прераде, као посебна тржишта су посматрана и тржишта која се односе на остале категорије производа од кафе – еспресо кафа, филтер кафа и кафа у капсулама.

Комисија је, приликом анализе ефеката концентрација, релевантна тржишта производа посматрала као национална по обиму, и ефекте анализира на територији Републике Србије, у складу са чланом 6. став 3. у вези са чланом 2. Закона.

Оцена ефеката концентрације

Тржишта производње и велепродаје еспресо кафе, инстант кафе, укључујући миксеве, филтер кафе, и кафе у капсулама

Приликом испитивања ефеката концентрације на тржишту производње и велепродаје еспресо кафе, тржишту производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, тржишту производње и велепродаје филтер кафе и тржишту производње и велепродаје кафе у капсулама, Комисија је на основу података које јој је доставио подносилац пријаве, оценила да спровођење предметне концентрације неће нарушити конкуренцију на наведеним релевантним тржиштима, будући да на тим тржиштима не долази до таквих преклапања у пословању учесника у концентрацији које би довеле до нарушавања конкуренције на територији Србије.

Поступајући по налогу за доставу података, подносилац пријаве је допуном пријаве од 31. октобра 2023. године Комисији доставио податке који се односе на следећа тржишта: тржиште производње и велепродаје млевене пржене кафе, тржиште производње и велепродаје еспресо кафе, тржиште производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, тржиште производње и велепродаје филтер кафе и тржиште производње и велепродаје кафе у капсулама.

Поднеском од 5. фебруара 2024. године, подносилац пријаве се изјаснио да остаје при подацима достављеним у оквиру наведене допуне пријаве који се односе на тржиште производње и велепродаје еспресо кафе, тржиште производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, тржиште производње и велепродаје филтер кафе и на тржиште производње и велепродаје кафе у капсулама. Приликом оцене ефеката на наведеним релевантним тржиштима, Комисија је узела у обзир податке о овим тржиштима који су достављени у пријави и у допуни од 31. октобра 2023. године.

Подаци о тржишним уделима учесника у концентрацији и њихових највећих конкурената на наведеним тржиштима за 2020, 2021. и 2022. годину представљени су у Табелама 3-6. у наставку.

Табела 3 - Тржиште производње и велепродаје еспресо кафе

Година	2020.	2021.	2022.	Тржишни удео након концентрације (у %)
Учесник на тржишту	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	
Atlantic Grand	/5-10/	/5-10/	/5-10/	/10-20/
Strauss Adriatic	/5-10/	/5-10/	/5-10/	
Lavazza	/10-20/	/10-20/	/10-20/	/10-20/
Julius Meinl	/5-10/	/10-20/	/10-20/	/10-20/
Hausbrandt	/10-20/	/5-10/	/5-10/	/5-10/
Nestle	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/

Тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту производње и велепродаје еспресо кафе према обиму продаје износио је /5-10/%, док је тржишни удео циљног друштва износио /5-10/%. Као највећи конкуренти учесника на овом тржишту наведена су следећа друштва: Lavazza са тржишним уделом од /10-20/%, Julius Meinl са тржишним уделом од /10-20/% и Hausbrandt са тржишним уделом од /5-10/%.

Табела 4 – Тржиште производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве

Година	2020.	2021.	2022.	Тржишни удео након концентрације (у %)
Учесник на тржишту	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	
Atlantic Grand	/0-5/	/5-10/	/5-10/	/5-10/
Strauss Adriatic	/0-5/	/0-5/	/0-5/	
Nestle	/70-80/	/70-80/	/70-80/	/70-80/
Jacobs	/0-5/	/0-5/	/5-10/	/5-10/
Mokate	/10-20/	/10-20/	/10-20/	/10-20/

Тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве према обиму продаје износио је /5-10/%, док је тржишни удео циљног друштва износио /0-5/%. Као највећи конкуренти на овом тржишту наведена су следећа друштва: Nestle са тржишним уделом од /70-80/%, Mokate са тржишним уделом од /10-20/% и Jacobs са тржишним уделом од /5-10/%.

Табела 5 - Тржиште производње и велепродаје филтер кафе

Година	2020.	2021.	2022.	Тржишни удео након концентрације (у %)
Учесник на тржишту	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	
Atlantic Grand	/	/	/0-5/	/10-20/
Strauss Adriatic	/20-30/	/10-20/	/10-20/	
Tim 99	/40-50/	/60-70/	/70-80/	/70-80/
Lavazza	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/

Тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту производње и велепродаје филтер кафе према обиму продаје био је мањи од /0-5/%, док је тржишни удео циљног друштва износио /10-20/%. Као највећи конкуренти на овом тржишту наведена су следећа друштва: Тим 99 са тржишним уделом од /70-80/% и Lavazza са тржишним уделом од /0-5/%.

Табела 6 – Тржиште производње и велепродаје кафе у капсулама

Година	2020.	2021.	2022.	Тржишни удео након концентрације (у %)
Учесник на тржишту	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	Тржишни удео (у %)	
Atlantic Grand	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/
Strauss Adriatic	/0-5/	/0-5/	/0-5/	
Nestle	/40-50/	/50-60/	/40-50/	/40-50/
Lavazza	/10-20/	/10-20/	/10-20/	/10-20/

Тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту производње и велепродаје кафе у капсулама према обиму продаје био /0-5/%, а тржишни удео циљног друштва износио је /0-5/%. Као највећи конкуренти на овом тржишту наведена су следећа друштва: Nestle са тржишним уделом од /40-50/% и Lavazza са тржишним уделом од /10-20/%.

У складу са достављеним подацима, закључено је да спровођење предметне концентрације неће довести до значајних хоризонталних преклапања активности учесника у концентрацији на тржиштима производње и велепродаје еспресо кафе, производње и велепродаје инстант кафе, укључујући миксеве, производње и велепродаје филтер кафе и производње и велепродаје кафе у капсулама, имајући у виду да ће на сваком од ових тржишта заједнички удео учесника у концентрацији бити мањи од /10-20/%.

Анализирајући, посебно (али не искључиво) структуру наведених релевантних тржишта и тржишне уделе учесника у концентрацији и њихових главних конкурената,

као и остале критеријуме за оцену дозвољености концентрације предвиђене Законом, Комисија је оценила да реализација предметне концентрације не доводи до опасности у погледу ограничавања конкуренције на овим тржиштима.

Тржиште производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, Комисија је на основу података из пријаве и података које су јој доставили учесници у концентрацији и анкетирани учесници на тржишту, извршила анализу овог релевантног тржишта током периода 2020-2022. У току поступка, из података и изјашњења анкетираних конкурената и учесника у концентрацији, утврђено је следеће чињенично стање.

Податке о учесницима на овом релевантном тржишту (конкурентима) – увозницима и произвођачима, Комисија је прибавила од Управе царина и од Министарства финансија, при чему је као конкуренте анкетирала оне увознике сирове кафе и пржене кафе чији је увоз био већи од [...] тоне, као и оне произвођаче традиционалне кафе чија је продаја била већа од [...] тоне, јер је проценила да заједнички тржишни удео свих осталих неанкетираних учесника на тржишту (који су увезли или продали мање од [...] тоне), није већи од /0-5/%.

Од анкетираних укупно 45 учесника на овом тржишту за њих 19 се утврдило да нису активни у производњи и велепродаји традиционалне (домаће) пржене кафе, већ у производњи и велепродаји производа од кафе друге врсте (еспreso, инстант, филтер кафе и/или капсула за кафу), а за два учесника на тржишту је утврђено да су продали на велико мање од [...] тоне традиционалне (домаће) пржене кафе. За 24 од 45 анкетираних учесника на тржишту утврдило се да су активни на њему, при чему 21 учесник производи и продаје традиционалну (домаћу) пржену кафу, два друштва су активна у увозу ове кафе, а једно друштво продаје на велико традиционалну (домаћу) пржену кафу коју за њега услужно производи треће лице.

Имајући у виду да је сирова кафа основни инпут за производњу свих производа од кафе и да на основу података о увозу сирове кафе није могуће утврдити која количина кафе се опредељује за производњу и продају традиционалне кафе, Комисија је у обзир узела и податке прибављене од Пореске управе о регистрованим произвођачима кафе, као и од Министарства финансија о привредним друштвима и предузетницима који су 2020, 2021. и 2022. године били активни у продаји робе акцизних ознака ПБ (појединачна паковања за пржену кафу произведену у земљи), ПУБ (појединачна паковања за пржену кафу из увоза), РБ (ринфузна паковања (у расутом стању) за пржену кафу произведену у земљи) и РУБ (ринфузна паковања (у расутом стању) за пржену кафу из увоза), у складу са Уредбом о изгледу акцизне маркице.

Комисија је увидом у ове податке утврдила да је у посматраном периоду на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе било активно просечно око 180 учесника, а да је у Регистар произвођача алкохолних пића и кафе уписано укупно 358 правних лица и предузетника, при чему су у овај регистар уписани и произвођачи свих производа од кафе, укључујући сирову кафу. Сходно наведеном, као конкуренте на овом тржишту је посматрала само оне учеснике који су били активни у производњи и велепродаји традиционалне пржене кафе – њих око 180, укључујући учеснике у концентрацији и анкетиране конкуренте.

Комисија је као учеснике на овом релевантном тржишту посматрала само произвођаче који се баве велепродајом традиционалне пржене кафе и директне увознике традиционалне пржене кафе, као прве учеснике у производном, односно дистрибутивном ланцу на тржишту Републике Србије. Комисија је применила ову методологију како би се елиминисали ефекти вишеструког обрачунавања продатих количина традиционалне пржене кафе у Србији.

Ефекти спровођења предметне концентрације на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе се могу сагледати узимајући у обзир инсталиране производне капацитете анкетираних произвођача на тржишту Републике Србије и искоришћеност ових капацитета, трендове понуде и потражње на тржишту свих производа од кафе и на тржишту традиционалне (домаће) пржене кафе, структуру тржишта продаје традиционалне (домаће) пржене кафе, као и оцене и мишљења анкетираних учесника.

1. Производни капацитети

Показатељи о инсталираним производним капацитетима на годишњем нивоу и степену њихове искоришћености на годишњем нивоу указују на могућност да учесници на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, повећаним ангажовањем својих капацитета, повећају производњу традиционалне (домаће) пржене кафе, а тиме и сопствену понуду на тржишту, у случају евентуалног повећања цена традиционалне (домаће) пржене кафе након концентрације, што се види из табеле бр. 7, у наставку. Подносилац пријаве ће, након спровођења концентрације, стећи додатне капацитете за производњу традиционалне (домаће) пржене кафе, с обзиром на то да су и подносилац пријаве и циљно друштво активни на овом тржишту.

Табела 7 – Инсталирани производни капацитети (2020-2022) – традиционална (домаћа) пржена кафе

Произвођачи	2020. година		2021. година		2022. година	
	Инсталирани капацитети (у 000 kg)	Искоришћеност капацитета	Инсталирани капацитети (у 000 kg)	Искоришћеност капацитета	Инсталирани капацитети (у 000 kg)	Искоришћеност капацитета
Strauss	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Atlantic Grand	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Moravka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Deco cake	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kraljica kafa	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čarli doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafa Dobro jutro	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Amigo S	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Roastery 1886	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Arabika doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mlin Produkt	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Samba	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mileks doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kolumbo-produkt Vranje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Karamela	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafa Brazil	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zrno M	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Aroma Ćirić	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafika RS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Trgoagent	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Uno trade	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dimbo Company	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MN Požega	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Укупно	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Подаци приказани у Табели 7. о укупним капацитетима за производњу традиционалне (домаће) пржене кафе и степену њихове искоришћености у посматраном периоду указују да је само један од 21 учесника на овом тржишту који су активни у производњи традиционалне (домаће) пржене кафе у посматраном периоду имао потпуну искоришћеност капацитета (100%), при чему је њих 10 имало искоришћеност капацитета испод 50%, а њих 10 између 50% и 85%. Посматрајући податке о производним капацитетима приказаних конкурента учесника у концентрацији за које се утврдило да су активни у производњи традиционалне (домаће) пржене кафе, и степену њихове искоришћености, закључује се да су на нивоу Републике Србије у 2022. години неискоришћени производни капацитети у којим је могуће произвести око 7.000 тона традиционалне (домаће) пржене кафе, количински посматрано.

2. Трендови понуде и потражње

Комисија је анализирао и трендове понуде и потражње на тржишту свих производа од кафе, као и на тржишту традиционалне (домаће) пржене кафе, при чему се анализа заснива само на увозу сирове и пржене кафе и других производа од кафе у Србију.

Према подацима Управе царина, у 2022. години у односу на 2020. годину, увоз сирове кафе количински је опао за 10%, док је вредносно порастао за 76%, што се може објаснити растом цена на светском тржишту. У наредним табелама приказан је количински и вредносни увоз сирове и пржене кафе према врсти готове кафе.

Табела 8 – Увоз кафе у килограмима

Кафа/период	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020
1. Сирова кафе	29.386.161	29.723.097	26.442.845	-10,02%
2. Пржена кафе	2.071.455	2.589.610	3.132.706	51,23%
2.1. домаћа	449.342	535.823	655.991	45,99%
2.2. еспресо и филтер	1.347.076	1.632.816	2.074.332	53,99%
2.3. капсуле	275.037	420.970	402.383	46,30%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

Табела 9 – Увоз кафе у еврима

Кафа (у еврима)	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020
1. Сирова кафе	47.952.120	53.399.749	84.332.597	75,87%
2. Пржена кафе	16.106.735	19.866.913	26.015.412	61,52%
2.1. домаћа	2.150.107	2.567.331	3.732.491	73,60%
2.2. еспресо и филтер	8.694.440	10.223.030	14.629.863	68,27%
2.3. капсуле	5.262.188	7.076.553	7.653.059	45,43%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

Приликом анализе наведених података, треба имати у виду да у највећој мери сирова кафе представља сировину за производњу домаће традиционалне кафе, али и да се један мањи део користи за производњу еспресо и филтер кафе, као и за производњу инстант кафе и напитака који садрже кафу. На основу података Управе царина, није било могуће утврдити колико се прецизно сирове кафе користи за производњу одређеног типа кафе. Такође, проценат кала код сирове кафе износи око 14%, док је у

Републици Србији норматив за утврђивање расхода на који се не плаћа акциза на кафу 19,35%.¹ То значи да је понуда кафе као готовог производа на тржишту Републике Србије мања у односу на представљене податке, као и за количину извоза, што ће бити објашњено даље у тексту.

На основу Табеле 8. која се односи на увоз кафе у килограмима, може се закључити да постоји тенденција годишњег раста потрошње еспресо и филтер кафе и кафе у капсулама. Највиши просечни годишњи раст од 24,1% имала је еспресо и филтер кафа, док је просечни годишњи раст кафе у капсулама износио 21%.

Као разлог већег раста увоза пржене кафе и пада сирове кафе, најбоље илуструју подаци о цени кафе по килограму, који су приказани у наредној табели.

Табела 10 – Цена увезене кафе по килограму

Цена по kg (у еврима)	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020
1. Сирова кафа	1,63	1,8	3,19	95,44%
2. Пржена кафа	7,78	7,67	8,3	6,80%
2.1. домаћа	4,79	4,79	5,69	18,91%
2.2. еспресо и филтер	6,45	6,26	7,05	9,27%
2.3. капсуле	19,13	16,81	19,02	-0,59%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

У 2022. години дошло је до значајног раста цене сирове кафе, која је у односу на 2020. годину порасла за чак 95%, међутим такав раст није испраћен ни код једне категорије пржене кафе, док је цена капсула по килограму чак опала за 0,59%.

У наредној табели приказан је укупан извоз кафе, вредносно, количински и по килограму, на основу које се може закључити да је извоз кафе количински био стабилан, уз раст цене по килограму од скоро 13%.

Табела 11 - Извоз кафе

Кафа	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020
У kg	748.168	779.808	768.954	2,78%
У еврима	3.886.696	4.169.899	4.501.782	15,83%
Цена по kg	5,19	5,35	5,85	12,69%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

Под претпоставком да је проценат кала 14% код сирове кафе, укупна понуда у килограмима без залиха приказана је у наредној табели.

Табела 12 – Укупна понуда кафе у килограмима

Кафа (у kg)	2020. година	2021. година	2022. година
Сирова кафа умањена за 14%	25.272.099	25.561.863	22.740.847
Пржена кафа	2.071.455	2.589.610	3.132.706
Извоз	748.168	779.808	768.954
Укупна понуда готове кафе	26.595.385	27.371.665	25.104.599

Извор: Комисија на основу података Управе царина

¹ Уредба о изменама и допунама уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС“, бр. 119/2017).

У посматраном периоду смањена је укупна понуда кафе у 2022. години, што је пре свега последица раста цене кафе на светском тржишту.

У погледу инстант кафе са миксевима (прашкасте мешавине кафе), Комисија је оценила да је количински посматрано, увоз инстант кафе у свим годинама посматраног периода био константан, док је увоз миксева (2у1, 3у1, капућино, ледена кафе и сл.) био најмањи у 2022. години. Иако је извоз инстант кафе и миксева имао тенденцију раста и у релативном износу порастао за две трећине у 2022. години у односу на 2020. годину, количине извезених производа су занемарљиве у односу на увоз.

Табела 13 – Увоз и извоз инстант кафе и прашкастих мешавина кафе у килограмима

Увоз (у kg)	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020 у %
1. Инстант кафе	2.450.362	2.448.781	2.447.488	-0,12%
2. Миксеви	10.366.024	10.955.375	10.074.826	-2,81%
Укупан увоз	12.816.386	13.404.155	12.522.313	-2,29%
Извоз (у kg)				
1. Инстант кафе	3.773	6.005	7.861	108,35%
2. Миксеви	221.356	271.575	368.904	66,66%
Укупан извоз	225.129	277.579	376.766	67,36%
Салдо увоза и извоза	12.591.257	13.126.576	12.145.548	-3,54%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

Покривеност увоза извозом у 2022. години износила је свега 3%. Вредносни подаци о увозу и извозу инстант кафе и миксева представљени су у наредној табели.

Табела 14 - Увоз и извоз инстант кафе и прашкастих мешавина кафе у еврима

Увоз у еврима	2020. година	2021. година	2022. година	Промена 2022/2020 у %
1. Инстант кафе	20.613.925	20.476.126	26.786.582	29,94%
2. Миксеви	32.361.949	35.681.744	41.849.096	29,32%
Укупан увоз	52.975.875	56.157.870	68.635.678	29,56%
Извоз у еврима				
1. Инстант кафе	25.784	31.290	47.861	85,62%
2. Миксеви	1.116.314	1.322.507	1.883.633	68,74%
Укупан извоз	1.142.098	1.353.797	1.931.494	69,12%
Салдо увоза и извоза	51.833.777	54.804.073	66.704.183	28,69%

Извор: Комисија на основу података Управе царина

Покривеност увоза извозом у 2022. години, изражена у еврима била је нешто нижа у односу на количински коефицијент и износила је 2,8%. За разлику од сирове кафе, увозне цене инстант кафе и миксева имале су значајно мањи раст од скоро једне трећине, док је извозна цена инстант кафе била нижа за скоро 11%.

Комисија је имала у виду и трендове у потрошњи и понуди производа од кафе достављене у оквиру Студије о релевантном тржишту, а који се заснивају на извештају компаније Nielsen. Према достављеним подацима о просечним месечним продатим количинама производа од кафе по различитим категоријама у периоду од 2015. до 2022. године, учешће продаје „Turkish“ кафе, која према усвојеној категоризацији производа представља традиционалну (домаћу) кафу, у укупној продаји производа од кафе на просечном месечном нивоу смањено је са 83% на 76% количински посматрано, при чему су се продате количине ове врсте производа од кафе смањивале сваке године за 1,4 процентни поен. Највећи просечни годишњи раст продатих количина у овом

периоду (2015-2022), забележиле су следеће категорије производа од кафе: „Turkish“ instant – раст од 25,4%, капсуле за кафу – раст од 22,5% и еспресо кафа – раст од 14,7%.

Сходно наведеном, Комисија оцењује да се на основу података о увезеној количини кафе, може извести закључак о постојању промена у навикама потрошача кафе. Наиме, уколико се посматра укупан увоз свих типова кафе заједно са инстант кафом и миксевима, удео сирове кафе је у 2022. години смањен за 5 процентих поена у односу на 2020 годину. Највише је порастао удео увоза еспресо и филтер кафе за 1,7 процентних поена, док је удео пржене домаће кафе, кафе у капсулама и инстант кафе незнатно порастао. Без обзира на наведене тенденције, које указују на промене у навикама потрошача, односно у већој потрошњи пре свега еспресо кафе, увезене количине традиционалне кафе било у сировом и прженом облику остају доминантне.

3. Структура тржишта продаје традиционалне (домаће) пржене кафе

У табели у наставку је дат преглед произвођача на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе за период 2020-2022. година.

Табела 15 – Преглед произвођача на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе за период 2020-2022. година

Учесник на тржишту	2020. година		2021. година		2022. година	
	Производња (у тонама)	Велепродаја (у тонама)	Производња (у тонама)	Велепродаја (у тонама)	Производња (у тонама)	Велепродаја (у тонама)
Atlantic Grand	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Strauss	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čarli doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mlin Produkt	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Deco cake	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kraljica kafa	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Moravka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafa Dobro jutro	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Arabika doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kolumbo-produkt Vranje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Amigo S	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafa Brazil	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zrno M	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Trgoagent	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Karamela	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Uno trade	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mileks doo	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Samba	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Aroma Ćirić	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MN Požega	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Roastery 1886	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dimbo Company	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kilo Coffe Roasters	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kafika RS	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Укупно	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

На основу приказаних података Комисија је закључила да већина произвођача има већу производњу од продаје (количински посматрано), што се може објаснити постојањем залиха и чињеницом да је произведена кафа продата и у продаји на мало, а не само у велепродаји.

Може се закључити да су учесници у концентрацији продали највише традиционалне кафе у Србији, при чему је циљно друштво продало [...] мање кафе од подносиоца пријаве. Први следећи конкурент је продао око [...] пута мање кафе од подносиоца пријаве, а сви остали конкуренти приказани у табели су заједно продали око [...] пута

мање од подносиоца пријаве. Ови подаци указују на то да су појединачни тржишни удели свих конкурената вишеструко мањи од тржишних удела учесника у концентрацији. На основу анализе Комисија оцењује да ће након концентрације доћи до повезивања два највећа произвођача и велепродавца традиционалне пржене кафе у Србији односно два директна конкурента, имајући у виду њихову финансијску снагу, производне капацитете и друге релевантне економске и друге показатеље, што ће бити детаљније објашњено.

Преглед тржишних удела учесника на релевантном тржишту у периоду 2020-2022, заједничких удела подносиоца пријаве и циљног друштва на овом релевантном тржишту, и њихових конкурената, као и преглед Херфиндал-Хиршмановог индекса и промене овог индекса, дат је у табели у наставку.²

Табела 16 - Преглед тржишта производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, 2020-2022.

Учесник на тржишту	Тржишни удели (у %)			Тржишни удели након концентрације (у %)	ННІ	post ННІ
	2020. година	2021. година	2022. година			
Atlantic Grand	/40-50/	/40-50/	/40-50/	/70-80/	[...]	[...]
Strauss	/20-30/	/20-30/	/20-30/		[...]	
Čarli doo	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Mlin Produkt	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Deco cake	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kraljica kafa	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Nelt Co doo	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Moravka	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kafa Dobro jutro	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Arabika doo	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kolumbo-produkt Vranje	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Amigo S	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kafa Brazil	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Zrno M	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Trgoagent	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Karamela	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Uno trade	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Mileks doo	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
AWT International doo	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Samba	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Aroma Ćirić	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
MN Požega	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Roastery 1886	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Dimbo Company	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kilo Coffe Roasters	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Kafika RS	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Остали	/0-5/	/0-5/	/0-5/	/0-5/	[...]	[...]
Укупно	100,00	100,00	100,00	100,00	[...]	[...]

Тржишни удели учесника у концентрацији и њихових конкурената су утврђени на основу продатих количина традиционалне (домаће) пржене кафе сваког учесника, у Србији. Комисија није могла да укупну величину тржишта посматра као збир укупно

² У складу са чланом 6. став 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације, Комисија је утврђивала степен концентрације на овом релевантном тржишту, означен као Херфиндал-Хиршманов индекс (*Herfindahl-Hirschman Index*, даље у тексту: НН индекс), као збир квадрата појединачних удела свих учесника на релевантном тржишту. Промена (делта) НН индекса представља промену вредности НН индекса након спровођења концентрације у односу на његову вредност пре спровођења концентрације.

произведених количина традиционалне (домаће) пржене кафе и укупно увезених количина ове кафе, умањен за количину укупно извезене кафе, јер конкуренти који истовремено продају кафу и на мало и на велико, нису могли да одреде колико кафе је продато у трговини на мало, а колико у велепродаји.

Примењена методологија се заснива и на процени Комисије да су остали конкуренти на овом тржишту који нису анкетирани у поступку (њих око 150), имали поједначне продаје које су биле мање од [...] тоне, а с обзиром на то да су анкетирани они конкуренти са продајом већом од [...] тоне. Комисија је применила ову методологију како би се утврдио минималан тржишни удео учесника у концентрацији и конкурената који би могао износити, с обзиром на сва наведена ограничења и велики број учесника на овом тржишту.

На основу примењене методологије, Комисија је проценила да је укупна величина тржишта производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе у 2020. години износила око [...] тона, односно око [...] тона у 2022. години, што представља пад од око 2%. У посматраном трогодишњем периоду, на територији Републике Србије, подносилац пријаве је остварио продају на велико од око [...] тона, [...] тона, односно око [...] тона, респективно. Циљно друштво је током посматраног трогодишњег периода остварило продају од око [...] тоне, [...] тона, односно око [...] тона, респективно. Сходно примењеној методологији, тржишни удели на овом тржишту су утврђени на основу продатих количина традиционалне (домаће) пржене кафе сваког учесника.

На основу података приказаних у претходној табели, може се видети да ће заједнички тржишни удео учесника у концентрацији (подносиоца пријаве и циљног друштва) након концентрације на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе у 2022. години износити најмање /70-80/%, са појединачним тржишним уделима који износе најмање /40-50/% (подносилац пријаве) и /20-30/% (циљно друштво). Комисија закључује и да је тржишни удео циљног друштва био у паду током посматраног периода.

Када се посматрају конкуренти на овом релевантном тржишту, може се констатовати да је јаз између учесника у концентрацији и осталих учесника на тржишту знатно велики. Тржишни удео првог конкурента износи /0-5/%, наредна три конкурента је око /0-5/%, а сви остали појединачно имају мање од /0-5/%, /0-5/% и чак /0-5/%. За све конкуренте који нису анкетирани, процењено је да им је заједнички удео мањи од /0-5/%.

Као што се може видети из табеле, на овом релевантном тржишту ће доћи до битне промене структуре тржишта, односно до значајног увећања тржишног удела подносиоца пријаве, као и до значајног увећања степена концентрисаности овог тржишта, које је и пре концентрације било високо концентрисано, у складу са праксом Комисије и праксом ЕУ.³ НН индекс, пре спровођења концентрације, је износио најмање око [...], а након спровођења концентрације био би најмање на нивоу од око [...], а промена НН индекса на овом тржишту износила би око 2.429.

³ Према досадашњој пракси Комисије, околности које упућују на могуће неиспуњавање услова дозвољености концентрације постоје нарочито у случају када је релевантно тржиште високо концентрисано (НН индекс ≥ 2000), и промена (делта) НН индекс ≥ 150), а према пракси која постоји у праву конкуренције ЕУ, сматра се да хоризонтална концентрација не представља опасност за конкуренцију и да се може сматрати да концентрација вероватно неће нарушити конкуренцију ако је вредност НН индекса након концентрације између 1000 и 2000, а његова промена (делта), нижа од 250.

Анализирајући критеријуме за оцену дозвољености концентрације на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, Комисија је закључила да ће подносилац пријаве након концентрације ојачати доминантан положај на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, јер се, у смислу члана 15. Закона, он може сматрати учесником на тржишту који, због своје тржишне снаге, може да послује на релевантном тржишту у значајној мери независно у односу на стварне или потенцијалне конкуренте, купце, добављаче или потрошаче. Оцену тржишне снаге подносиоца пријаве након концентрације, Комисија је вршила према критеријумима из Закона, који се односе на релевантне економске и друге показатеље, посебно узимајући у обзир структуру овог релевантног тржишта и тржишних удела учесника у концентрацији и њихових конкурената, стварне и потенцијалне конкуренте, као и економску и финансијску снагу подносиоца пријаве.

Анализирајући остале критеријуме за оцену дозвољености концентрације, осим структуре тржишта производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе и тржишних удела учесника у концентрацији, односно процену доминантног положаја, Комисија је закључила да подносилац пријаве има могућност да самостално искористи стечену тржишну моћ на овом тржишту у Србији.

Комисија је закључила да ће подносилац пријаве имати водећу улогу на релевантном тржишту, на којем преостали конкуренти имају знатно ниже тржишне уделе од подносиоца пријаве и на којем не постоје значајнији конкуренти који би вршили конкурентски притисак на њега.

Комисија оцењује да концентрација не представља случај када се сматра да не постоји опасност у погледу конкуренције, посебно имајући у виду извршену анализу у поступку која оправдава забринутост Комисије за последичне ефекте спровођења предметне концентрације на овом релевантном тржишту.

Комисија је имала у виду и да је решењем Комисије од 29. децембра 2023. године, утврђено да су учесници у концентрацији, као и друштво Atlantic група, закључили рестриктивни споразум у смислу члана 10. став 2 тачка 1) Закона о заштити конкуренције. Комисија је овим решењем наведеним друштвима изрекла меру заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа предвиђеног наведеним решењем, и забранила учесницима у концентрацији свако будуће поступање којим би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција.

Комисија констатује да је учесницима у концентрацији изречена мера заштите конкуренције због договарања и усаглашавања о велепродајним ценама млевене кафе у Републици Србији, а да је након покретања поступка који је окончан решењем од 29. децембра 2023. године, констатовано да су учесници у концентрацији променили понашање и да након покретања поступка, промене цена нису имплементирани у исто време. Комисија је као крај координације узела дан покретања поступка утврђивања повреде конкуренције, па је у том смислу као период трајања повреде конкуренције одређен период од 16.09.2014. године до 14.09.2021. године.

Сходно свему наведеном, када се има у виду раније тржишно понашање учесника у концентрацији на тржишту велепродаје традиционалне кафе, Комисија оцењује да постоји забринутост Комисије за понашање подносиоца пријаве након спајања са највећим конкурентом, о чему је Комисија водила рачуна током поступка и приликом одређивања услова за одобрење концентрације, што ће бити образложено.

4. Оцене и мишљења анкетираних учесника

Од 24 анкетираних учесника на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) кафе, три учесника су се изјаснила да су активна у услужној преради/производњи традиционалне кафе, а шест учесника да је активно у производњи и велепродаји традиционалне (домаће) пржене кафе под приватним робним маркама за друге учеснике на тржишту. У извозу традиционалне (домаће) пржене кафе активна су само два учесника на овом релевантном тржишту, при чему њих 20 своје производе продаје самостално односно непосредно, три непосредно и посредно, а само једно друштво искључиво посредством дистрибутера.

Производи већине анкетираних конкурената, њих 14, доступни су локално, на нивоу града и/или округа у којима послују, док су производи 10 конкурената доступни на територији целе Републике Србије. Као највеће конкуренте на овом релевантном тржишту већина анкетираних учесника, њих 14, навела је учеснике у концентрацији, а 7 није поседовало информације о највећим конкурентима. Поред учесника у концентрацији као највећи конкуренти на овом тржишту наведена су и следећа друштва: Nelt, Samba, Deco cake, Moravka, jacobs, Čarli doo, Kafa Dobro jutro, Allcafe, Amigos и Kraljica kafa.

У вези са постојањем баријера за улазак на релевантно тржиште, четири конкурента су навела да не поседују информације у вези са тим, а њих девет да такве баријере не постоје. Као неке од баријера за улазак на ово тржиште преостали конкуренти су навели између осталог административне баријере, високе инвестиције, промене девизног курса, сиво тржиште, осцилације цене сирове кафе, постојање великих тржишних учесника и проблеме при уласку у велике трговинске ланце.

Комисија је имала у виду и царинске стопе на увоз сирове кафе и пржене кафе, и закључила да оне не представљају значајну баријеру уласку на тржиште традиционалне (домаће) пржене кафе, имајући у виду споразуме о слободној трговини, према којој је царинска стопа за сирову кафу 0% (ССП, СЕФТА, ЕАЕУ, ЕФТА, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске), и посебно имајући у виду да највећи број конкурената увози сирову кафу (а не готов производ) као сировину за производњу ове кафе, и то из земаља са којим Република Србија има закључене споразуме о слободној трговини. Уколико се на увоз производа не примењују наведени споразуми и уколико се увози из Турске, царинска стопа износи 3%.

Што се тиче пржене кафе, као готовог производа, имајући у виду споразуме о слободној трговини, царинска стопа за све категорије пржене кафе је 0% (ССП, СЕФТА, ЕАЕУ, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске). Царинска стопа према ЕФТА споразуму о слободној трговини је 6%, а уколико се на увоз производа не примењују наведени споразуми и уколико се увози из Турске, царинска стопа износи 15%. Комисија ове стопе не сматра значајном баријером, имајући у виду да већина конкурената увози сирову, а не пржену кафу.

По питању значајних улазака и излазака са тржишта производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе у Републици Србији 14 конкурената се изјаснило да не поседује информације по том питању, а њих осам да значајних улазака и излазака са тржишта није било. Један конкурент је као значајан улазак на ово тржиште навео улазак друштва LIDL SRBIJA KD, а један је навео да поседује сазнања о потенцијалном уласку друштва Еcomех d.o.o. на тржиште.

Приликом оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је користила и податке и информације достављене током испитног поступка од стране анкетираних учесника на тржишту, односно њихове оцене и мишљења.

Оцењујући досадашње тржишно понашање учесника у концентрацији, осам конкурената је понашање учесника у концентрацији оценило као позитивно или није имало примедба на понашање (нпр. у смислу да се понашају у складу са правилима и стандардима пословних активности). Два конкурента су негативно оценили понашање учесника у концентрацији, као агресивно и монополско, а три их сматрају великим компанијама значајно распрострањенијим у односу на конкуренте. Једанаест конкурената није било у могућности да оцени претходно понашање учесника у концентрацији због недостатка информација и интеракције са њима.

Оцену досадашњег тржишног понашања учесника у концентрацији дали су и анкетирани купци учесника у концентрацији, малопродајни ланци. У вези са претходним тржишним понашањем учесника у концентрацији, анкетирани малопродавци су се изјаснили да је њихово понашање било коректно, а сарадња са њима успешна и без замерки. У вези са овом оценом, друштво LIDL SRBIJA KD се изјаснило да су наведене компаније до сада пословале на професионалан начин, испуњавајући уговорене обавезе на договорен начин. Друштво Delhaize Serbia d.o.o. Beograd, [...].

Приликом давања оцене о томе да ли спровођење концентрације утицати на њихов преговарачки положај на тржишту, девет конкурената је навело да таквог утицаја нема, један конкурент је изјавио да ће позитивно, а два да ће негативно утицати. Четири конкурента су навела да ће се појачати притисак на конкуренцију и на мале произвођаче. Преостали конкуренти, њих 11, нису могли да дају одговор, односно да дају своју процену. По питању оцене утицаја на њихов сопствени положај и стање конкуренције на тржишту изјаснили су се и највећи купци учесника у конкуренцији, при чему су два указала на потенцијалан позитиван ефекат у смислу повећања ефикасности сарадње и пада оперативних трошкова, док је један купац проценио да утицај на његову преговарачку позицију може бити негативан. Два купца учесника у концентрацији нису била у могућности да дају процену по наведеном питању. Друштво LIDL SRBIJA KD сматра да ће спровођење предметне концентрације бити без утицаја на његову преговарачку позицију и стање конкуренције на тржишту.

Друштво Delhaize Serbia d.o.o. Beograd је проценило [...]. Имајући у виду да је велепродаја традиционалне (домаће) пржене кафе под приватним робним маркама учесника у концентрацији чинила мање од [...] укупне продаје традиционалне (домаће) пржене кафе учесника у концентрацији у посматраном периоду, што је око [...] тона кафе, те да неискоришћени капацитети осталих произвођача знатно превазилазе наведену количину, као и да количина традиционалне пржене кафе коју су учесници у концентрацији произвели за друге учеснике на тржишту ([...] тона) одговара тржишном уделу од око /0-5/% на тржишту производње и велепродаје традиционалне пржене кафе, Комисија је проценила да спровођење предметне концентрације не може довести до значајних ограничења у овој области. Комисија је имала у виду и да поред учесника у концентрацији, још шест учесника се бави производњом и велепродајом традиционалне (домаће) пржене кафе под приватним робним маркама за друге учеснике на тржишту.

Оцењујући ефекте концентрације на купце у Републици Србији, конкуренти су давали различите оцене. Пет конкурената су такав утицај позитивно ценила, у смислу да ће се увећати квалитет производа и асортиман. Два конкурента су навела негативан утицај као одговор, у смислу дугорочног стварања монопола или дампинга. Пет конкурената сматра да ће спровођење предметне концентрације бити без утицаја или без користи на крајње потрошаче, при чему преостали конкуренти, њих 12, због недостатка информација није било у прилици да достави тражену оцену. Један конкурент је у вези

са спровођењем предметне концентрације навео да ће она довести до јачања већ јако доминантног положаја подносиоца пријаве на тржишту и његове потенцијалне злоупотребе, услед чега ће доћи до истискивања, односно слабљења преосталих учесника на тржишту, као и да не може проузоквати позитивне ефекте на релевантно тржиште, конкуренцију, а посебно не на крајње потрошаче.

Највећи купци учесника у концентрацији су такође доставили оцену по питању ефекта на крајње потрошаче, при чему су два од њих проценили да спровођење предметне концентрације може имати позитиван ефекат на крајње потрошаче у смислу смањењу трошкова и цена, као и раста квалитета и асортимана производа. Два купца нису била у могућности да доставе своју процену, један је навео да за оцену утицаја на крајње потрошаче не поседује довољно сазнања и информација, а два купца су указала на негативне ефекте на потрошаче, у смислу да спровођење предметне концентрације може довести до раста цена и ограничавања асортимана производа, односно да ће негативни ефекти бити изражени посебно у погледу малопродајних цена и иновација, имајући у виду да постоји реалан ризик раста цена и гашења „непрофитабилних“ брендова који су до сада били конкуренти на овом тржишту, укључујући приватне робне марке.

Према подацима достављеним од стране највећих купаца учесника у концентрацији, укупне количине традиционалне (домаће) пржене кафе коју су ова друштва набавила од учесника у концентрацији у посматраном периоду опале су за 10% у корист других добављача овог производа, односно других учесника на овом релевантном тржишту. Структура продаје производа од кафе ових друштава на малопродајном нивоу непромењена је у посматраном периоду, при чему у просеку око 67% продаје производа од кафе ових друштава чини традиционална (домаћа) пржена кафа. [...] Пет од шест анкетираних купаца обрачунава накнаде за улиставање нових производа.

Према достављеним подацима, друштво LIDL SRBIJA KD је активно у увозу производа од кафе (традиционалне, еспресо, инстант и филтер кафе) приватних робних марки (Bellarom, Sunga, Deluxe) за потребе сопствених малопродајних објеката и није активно у трговини сировом кафом нити у veleпродаји наведених производа. У својим објектима ово друштво продаје производе од кафе приватних робних марки које за његове потребе производе друштва Čarli d.o.o. Užice и [...]. Традиционална кафа приватне робне марке је у 2022. години чинила [...].

Дозвољеност концентрације

На основу утврђеног чињеничног стања у поступку, Комисија констатује да се ради о хоризонталној концентрацији, чијим спровођењем долази до јачања доминантног положаја подносиоца пријаве на тржишту производње и veleпродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, са тржишним уделом од најмање 70-80%, а што би могло довести до ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције на овом тржишту.

Комисија је закључила да би њено спровођење могло изазвати негативне ефекте на том тржишту, с обзиром на то да се ради о концентрацији чији учесници су директни конкуренти – реализацијом пријављене концентрације доћи ће до промене у структури релевантног тржишта и значајног повећања тржишног удела подносиоца пријаве, за око најмање [...] процентних поена. Управо из разлога овакве директне последице која би настала из реализовања пријављене трансакције, Комисија је закључила да се предметна концентрација не може безусловно одобрити.

Комисија оцењује да се ради о концентрацији која се спроводи на високо концентрисаном тржишту и да би концентрација значајно увећала степен концентрисаности на том тржишту. Комисија сматра подносилац пријаве има могућност да самостално искоришћава стечену тржишну моћ на тржишту Републике Србије (нпр. да повећа цене након концентрације), те стога постоји забринутост имајући у виду поступак који је вођен због повреде конкуренције.

Комисија сматра да пријављена концентрација може бити одобрена само уз предлагање одговарајућих услова како би се испуниле претпоставке дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Ови услови, уз предлагање одговарајућих механизма праћења њиховог испуњавања, морају отклонити забринутост Комисије у погледу обезбеђивања ефикасне заштите конкуренције, под условом да су усмерени на очување тржишне структуре на тржишту Србије, као и да су подобни да се њима отклони потенцијална опасност за конкуренцију, односно да се очува конкуренција на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, као и на другим релевантним тржиштима, након концентрације.

Сходно томе, у складу са чланом 66. став 1. Закона, Комисија је 12. фебруара 2024. године, доставила подносиоцу пријаве Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације привредног друштва Atlantic Grand, с позивом за изјашњење. Истовремено, у Обавештењу је наведено да, на основу члана 66. став 2. Закона, подносилац пријаве у свом изјашњењу може предложити посебне услове које је спреман да прихвати, са циљем да спровођење концентрације испуњава услове за одобрење у складу са чланом 19. Закона у смислу предупређивања потенцијалних негативних ефеката предметне трансакције.

Подносилац пријаве је упућен да у свом изјашњењу може додатно указати на чињенице и околности које по његовом мишљењу у Обавештењу нису довољно, или нису уопште изнете, а за које сматра да могу утицати на доношење одлуке Комисије по предметној пријави, и истовремено доставити доказ за своје наводе, или предложити извођење доказа које ће Комисија размотрити.

Подносилац пријаве је 19. фебруара 2024. године, Комисији доставио поднесак који представља изјашњење на достављено Обавештење, као и предлог посебних услова у смислу члана 66. Закона, које је странка спремна да прихвати у циљу издавања решења Комисије којим се предметна концентрација условно одобрава.

Комисија је све ове наводе подносиоца пријаве ценила приликом оцене ефеката концентрације, што ће бити у наставку објашњено.

Подносилац пријаве у свом изјашњењу на Обавештење наводи да релевантно тржиште у конкретном случају треба посматрати јединствено, тако да укључује све производе од кафе, указујући на податке садржане у Табели 8. у вези са увезеним количинама подкатегија производа од кафе за период 2020-2022. година. Наиме, према наводима у Изјашњењу, подаци садржани у Табели 8. указују на раст увоза и потрошње еспресо кафе и других производа од кафе, што иде у прилог закључку да се ради о јединственом тржишту.

Комисија констатује да подаци презентовани у Табели 8. показују да је у периоду 2020-2022, дошло до раста увоза еспресо кафе за 53,99%, раста увоза капсула за кафу за 46,30%, али истовремено и до раста увоза традиционалне пржене кафе за 45,99%, што није у складу са ставом подносиоца пријаве у Изјашњењу који се односи на констатацију да се у последњој деценији потрошња домаће пржене кафе у Републици Србији смањује у корист раста потрошње осталих категорија производа од кафе.

Осим претходно наведеног, подносилац пријаве у свом Изјашњењу није указао на нове чињенице и околности, односно чињенице које нису утврђене или да су погрешне, нити је предложио извођење нових доказа у том смислу.

Међутим, имајући у виду оцену Комисије изнету у делу Обавештења које се тиче дозвољености концентрације и њених ефеката, подносилац пријаве је предложио посебне услове у смислу члана 66. Закона, укључујући рокове и механизме праћења њиховог извршења које је спреман да прихвати са циљем да спровођење концентрације испуњава услове за одобрење, односно којима се отклања забринутост Комисије у погледу обезбеђивања ефикасне заштите конкуренције на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе. Подносилац пријаве сматра да би се испуњењем предложених услова могла очувати конкуренција на наведеном релевантном тржишту.

Подносилац пријаве је предложио да дезинвестира, односно да предузме све разумне напоре да дезинвестира пословање које се односи на прераду кафе и производњу производа од кафе у производном погону овог друштва који се налази на адреси Сурчинска 6, Београд, тако да ће учинити све разумне напоре како би отуђио предметно пословање, које обухвата фабрику у којој се обавља прерада кафе и производња производа од кафе, непокретност на којој се налази ова фабрика, опрему и машине који су неопходни за наведену делатност и који се налазе у овој фабрици.

Подносилац пријаве је предложио и да у року од пет година од дана достављања овог решења, доставља Комисији опште услове продаје, који укључују податке о каналима продаје, категоризацију купаца, рабатну политику и друге опште услове продаје, укључујући разлоге за измену општих услова продаје. Подносилац пријаве је предложио и да у истом року доставља Комисији извештаје који садрже податке о укупној количини и цени увезене сирове кафе, производним капацитетима и степену искоришћености производних капацитета друштава Atlantic Grand и Strauss Adriatic у Србији, годишњој количини производње традиционалне (домаће) пржене кафе у производним капацитетима друштава Atlantic Grand и Strauss Adriatic у Србији, укупној количини, велепродајној цени и структури цене продате традиционалне пржене кафе у Србији, као и податке о извозу.

Подносилац пријаве се обавезао и да након престанка уговора о производњи кафе за друге учеснике на тржишту са којим ово друштво и друштво Strauss Adriatic имају закључене уговоре о производњи кафе под приватним робним маркама, не обнавља постојеће уговоре, и да у року од пет година од дана достављања овог решења не закључује нове уговоре о производњи кафе за друге учеснике на тржишту.

Након разматрања и анализе предложених посебних услова за одобрење концентрације, рокова за њихово извршавање и начина контроле извршавања ових услова, Комисија је проценила да су они подобни за остваривање услова из члана 19. Закона, што ће даље бити образложено. Предложеним посебним условима се умањују негативни ефекти на конкуренцију, односно уклањају се уочени проблеми нарушавања конкуренције на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе у Србији, јер су, према оцени Комисије, посебни услови довољни да се отклони потенцијална претња нарушавању конкуренције и да се њима очува конкуренција на овом релевантном тржишту након концентрације, с обзиром на то да је сврха предложених структурних мера и мера понашања очување конкурентске структуре на тржишту производње и велепродаје традиционалне (домаће) пржене кафе, односно спречавање могућег нарушавања конкуренције.

Комисија сматра да се предузимањем предложене структурне мере дезинвестирања и мере понашања која се односи на необнављање (и забрану закључивања нових) уговора о производњи кафе под приватним робним маркама, може очувати конкуренција на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе, с обзиром на то да се стварају услови за улазак нових конкурената или јачање постојећих конкурената на наведеном тржишту, како би се ублажиле негативне последице стицања или јачања доминатног положаја подносиоца пријаве на том тржишту, односно да би се надокнадило смањење конкуренције на тржишту услед спровођења концентрације.

Комисија је при томе имала у виду укупне годишње капацитете фабрике у Сурчину која је предмет дезинвестирања ([...] тона), производњу традиционалне пржене кафе подносиоца пријаве у 2022. години у овој фабрици ([...] тоне), као и количину традиционалне пржене кафе која је произведена од стране оба учесника у концентрацији за друге учеснике на тржишту ([...] тона). Узимајући у обзир укупну величину тржишта производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе (око [...] тона), Комисија оцењује да ће се, након реализације предложених мера, значајно смањити тржишни удео учесника у концентрацији након спровођења концентрације на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе, које је Комисија оценила као „критично“, односно „проблематично“. То смањење подразумева довођење заједничког тржишног удела учесника у концентрацији, на ниво који тржишну снагу тих учесника, након спровођења концентрације, доводи у границе прихватљивог, у односу на претходно прецизиране критеријуме оцењивања.

Комисија узима у обзир и уочено пословање са губитком циљног друштва у периоду 2020-2022, као и на смањење тржишног удела циљног друштва на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе у периоду 2020-2022, што указује на слабљење тржишне моћи циљног друштва на наведеном тржишту.

Комисија такође сматра да, имајући у виду недовољно искоришћене производне капацитете свих произвођача традиционалне кафе на тржишту Србије, може се значајно увећати понуда у случају хипотетичког повећања veleпродајне цене традиционалне кафе од стране подносиоца пријаве, што значи да ће купци на тржишту veleпродаје бити у могућности да се без тешкоћа окрену другим снабдевачима у случају да учесници у концентрацији покушају да подигну цене након концентрације.

Исти закључак је применљив и у вези са производњом кафе под приватним робним маркама, с обзиром на то да друштва Delhaize Serbia d.o.o. Beograd и Univerexport d.o.o. имају могућност великог избора у погледу других произвођача кафе тј. могућност да се определе за друге конкуренте на овом тржишту, нарочито оне који су присутни регионално, односно локално. Управо се мером понашања у погледу уговора о производњи кафе под приватним робним маркама конкурентима на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе омогућава приступ највећим купцима на овом тржишту, односно омогућило би се да конкуренти снабдевају купце тако што би производили кафу под приватним робним маркама, уместо учесника у концентрацији.

Испуњавањем предложених услова у виду обавезе да друштво Atlantic Grand извештава Комисију о пословној политици, као и о капацитетима и количинама произведене и продате кафе и veleпродајним ценама традиционалне кафе, Комисија ће моћи да прати на који начин подносилац пријаве користи стечену тржишну моћ на тржишту Републике Србије. Комисија је имала у виду да ће након стицања контроле

над циљном друштвом, положај подносиоца пријаве као компаније која већ има улогу најважнијег учесника на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе, бити додатно ојачан на овом тржишту, јачањем доминантног положаја, због чега се може основано претпоставити да ће утицај овог друштва, на цене традиционалне кафе на тржишту veleпродаје бити значајан.

У смислу превенције претпостављеног понашања које би представљало штету за купце, а тиме и на крајње потрошаче, одређени су услови који су наведени у диспозитиву решења. Подносилац пријаве се, с обзиром на своју тржишну снагу након концентрације, која се додатно повећава, мора посебно одговорно понашати, како у односу на директне тржишне конкуренте мање тржишне снаге, тако и у односу на своје купце, односно крајње потрошаче. Имајући у виду забринутост Комисије због поступка који је вођен због повреде конкуренције, Комисија је оценила да ће у року од пет година који је одређен као период за праћење наведених мера понашања, моћи да прати пословање и понашање подносиоца пријаве, као и да може покренути поступак због нове повреде конкуренције у ком случају би подносилац био повратник. Комисија оцењује да је рок од пет година довољно дуг период да се уоче евентуални проблеми нарушавања конкуренције. При томе, Комисија је оценила да је рок за дезинвестирање подобан за остваривање услова из члана 19. Закона и да ће подносилац пријаве бити у могућности да у наведеном року реализује дезинвестирање.

Именовањем повереника за надзор и повереника за продају се обезбеђује независно праћење спровођења утврђених мера за отклањање негативних ефеката концентрације, а све у циљу обезбеђивања транспарентности и делотворног спровођења наведених мера.

Клаузула о ревизији омогућава, у оправданим случајевима, продужење рокова предвиђених за испуњавање посебних услова за одобрење концентрације на захтев друштва Atlantic Grand и/или његовог повезаног друштва, а у изузетним ситуацијама, и укидање, измену или замену једне или више обавеза обухваћених овим посебним условима за одобрење концентрације, такође на образложен захтев друштва Atlantic Grand и/или његовог повезаног друштва.

Комисија сматра да се овде одређеним мерама у целости превазилази проблем односа конкуренције на тржишту производње и veleпродаје традиционалне пржене кафе, а на којем би такви проблеми били несумњиво изражени, уколико би се о овој концентрацији решило без прописивања одговарајућих услова. Као што је већ указано, тржишни удео подносиоца пријаве, након реализације предложених мера, значајно ће бити смањен, а омогућиће се улазак на тржиште новог конкурента или јачање постојећег конкурента, чији ће капацитети за производњу традиционалне пржене кафе бити преко [...] тона и што ће омогућити значајно позиционирање на овом тржишту.

Комисија је предложене услове процењивала у погледу утврђивања њихове подобности за остваривање критеријума из члана 19. Закона, који се односе на оцену дозвољености концентрације. Предложене услове Комисија је оценила подобним за потребе постизања циља због којег су предложени, због чега и доноси решење којим условно одобрава предметну концентрацију. Као што је већ наведено, тржишни удео учесника у концентрацији није био једини критеријум који је Комисија ценила приликом оцене ефеката концентрације и оцене подобности предложених услова, већ је имала у виду и друге критеријуме предвиђене чланом 19. Закона (структуру релевантног тржишта, стварне и потенцијалне конкуренте, непостојање баријера

уласку на тржиште, могућности избора добављача и корисника, као и уочене трендове понуде и потражње и промене у навикама потрошача, и др.).

Узимајући у обзир укупне производне капацитете конкурената учесника у концентрацији и њихову искоришћеност, може се оценити да су на нивоу Републике Србије у 2022. години неискоришћени производни капацитети довољни за производњу око 7.000 тона традиционалне (домаће) пржене кафе, што такође указује на то да учесници на тржишту малопродаје имају могућност избора у погледу других произвођача кафе тј. могућност да се определе за друге конкуренте на овом тржишту, нарочито оне који су присутни регионално, односно локално.

Комисија констатује да на тржишту производње и велепродаје традиционалне пржене кафе нема значајних баријера, имајући у виду висину претходно наведених царинских стопа на увоз сирове кафе и пржене кафе.

Затим, као што је наведено, у Србији се може уочити тенденција раста потрошње еспресо кафе, филтер кафе и кафе у капсулама, при чему је највиши просечни годишњи раст од 24,1% имала еспресо и филтер кафе, док је просечни годишњи раст кафе у капсулама износио 21%. Комисија је имала у виду и податке из пријаве да је учешће продаје традиционалне кафе, у укупној продаји производа од кафе на просечном месечном нивоу смањено са 83% на 76% количински посматрано, при чему су се продате количине ове врсте производа од кафе смањивале сваке године за 1,4 процентни поен. Комисија оцењује да се може извести закључак о постојању промена у навикама потрошача кафе, с обзиром на то да, уколико се посматра укупан увоз свих типова кафе заједно са инстант кафом и миксевима, удео сирове кафе је у 2022. години смањен за 5 процентних поена у односу на 2020 годину. Највише је порастао удео увоза еспресо и филтер кафе за 1,7 процентних поена, док је удео пржене домаће кафе, кафе у капсулама и инстант кафе незнатно порастао. Сходно наведеном, спровођење концентрације не би требало да се негативно одрази на купце, односно крајње потрошаче традиционалне кафе, а нарочито имајући у виду услове које подносилац пријаве мора да испуни.

Приликом оцене да концентрација може бити одобрена само уз одређивање посебних услова за одобрење концентрације, Комисија је имала у виду и претходно изнета упозорења појединих анкетираних учесника на тржишту и њихове негативне оцене у вези са концентрацијом.

На основу свега претходно изнетог, Комисија је закључила да су испуњени услови из члана 66, у вези са чланом 19. Закона, односно да је предлог мера дат од стране подносиоца пријаве прихватљив, због чега је одлучено као у ставу I и II диспозитива. Ако Комисија утврди да нису извршени услови и обавезе предвиђени овим решењем, поступиће у складу са чланом 67. став 1. Закона, односно у складу са чланом 46. Закона, због чега је одлучено као у ставу III диспозитива овог решења.

Одлука у ставу IV диспозитива решења донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 7) Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена. Подносилац пријаве је благовремено уплатио износ који одговара висини накнаде за издавање решења о условном одобрењу концентрације у испитном поступку, што је утврђено у ставу IV диспозитива, а у списима предмета се налази доказ о извршеној уплати.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама (Службени гласник РС, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.